

ARCHEOLOGIENOTA GRIMBERGEN – ROMEINSESTEENWEG

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN,
E. AUDENAERT & K. BOUCKAERT

AUGUSTUS 2020

Titel

Archeologienota zonder ingreep in de bodem. Grimbergen – Romeinsesteenweg

Auteur(s)

Jan Claesen, Ben Van Genechten,
Evelien Audenaert & Kevin Bouckaert

Projectnummer

2020A256

Plaats en datum

Kortenaken, augustus 2020

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2020A256
ISSN 2034-5615

© 2020 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	<i>Algemeen</i>	<i>4</i>
1.2	<i>Beschrijving onderzoeksopdracht</i>	<i>4</i>
1.3	<i>Doelstellingen</i>	<i>7</i>
1.4	<i>Randvoorwaarden.....</i>	<i>7</i>
1.5	<i>Onderzoeksvragen</i>	<i>7</i>
2	Huidige & toekomstige situatie	8
2.1	<i>Huidige situatie</i>	<i>8</i>
2.2	<i>Toekomstige situatie</i>	<i>9</i>
3	Bureauonderzoek	14
3.1	<i>Landschappelijke & bodemkundige situering</i>	<i>14</i>
3.2	<i>Archeologische en erfgoedkundige data.....</i>	<i>22</i>
3.3	<i>Historiek en cartografische bronnen</i>	<i>27</i>
3.4	<i>Archeologische verwachting</i>	<i>39</i>
4	Resultaten bureauonderzoek	40
4.1	<i>Algemeen</i>	<i>40</i>
4.2	<i>Beantwoording onderzoeksvragen</i>	<i>40</i>
4.3	<i>Samenvatting / assessment bureauonderzoek</i>	<i>41</i>
4.4	<i>Programma van maatregelen</i>	<i>43</i>
5	Bibliografie	44
6	Figurenlijst.....	46
7	Plannenlijst.....	48

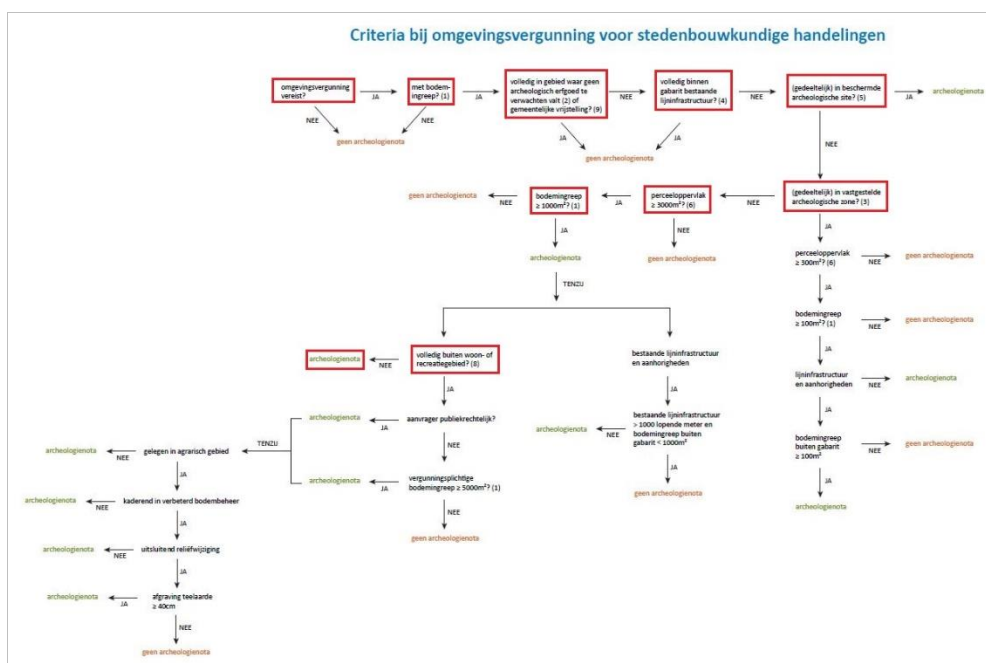
1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een omgevingsvergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen

1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

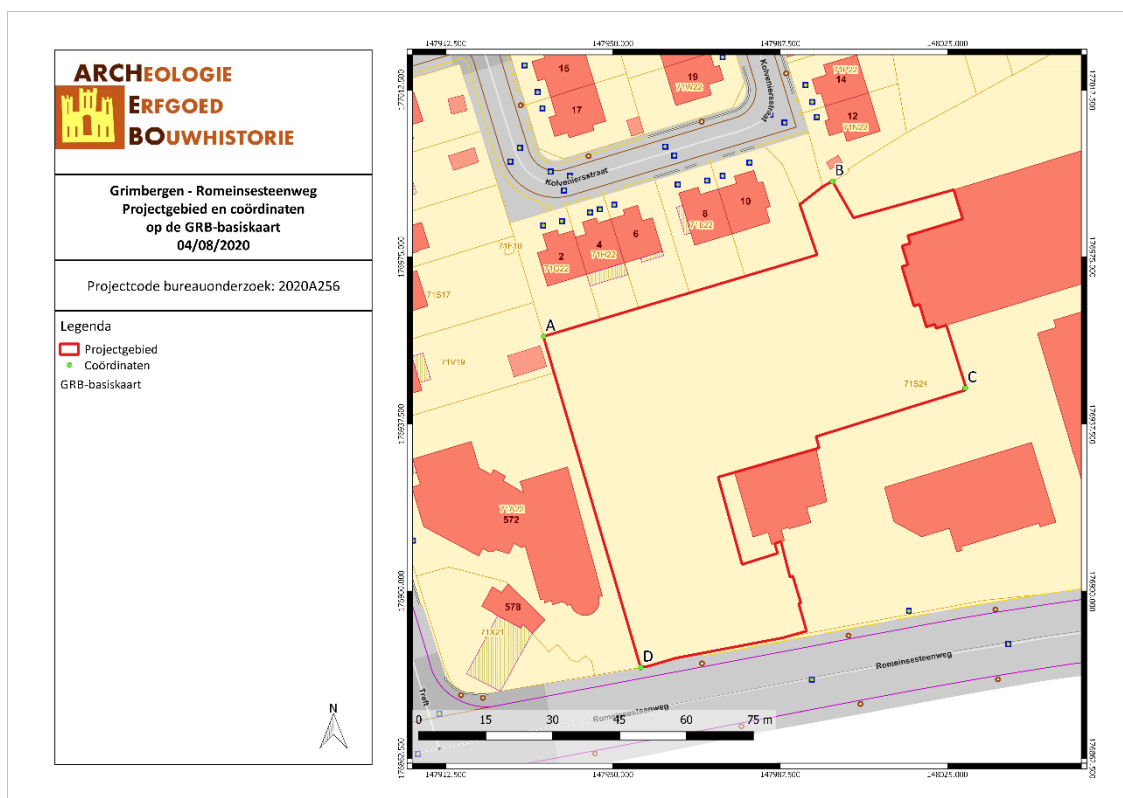
Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan de Romeinsesteenweg 566 in Strombeek-Bever (Grimbergen, Vlaams-Brabant). Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever een nieuw gebouw oprichten waarin een hotel en kantoren worden ondergebracht. Het gebouw zal ook voorzien zijn van twee kelderverdiepingen. Rond de nieuwbouw zullen enkele nieuwe verhardingen en groene zones aangelegd worden. Het projectgebied is ca. 4 944,12 m² groot.

Aangezien de aanvraag voor een omgevingsvergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd in augustus 2020 onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. Contactpersoon bij de opdrachtgever was dhr. Ruben Wouters. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de reeds uitgevoerde werken

geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

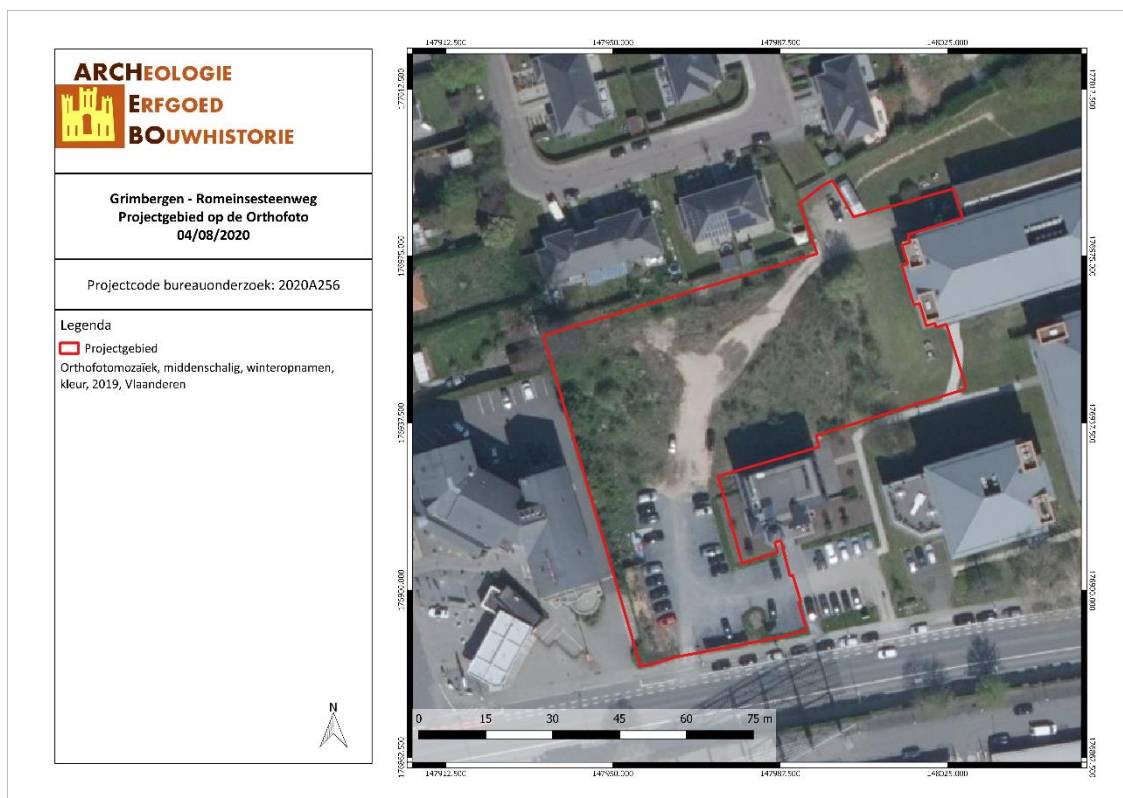
Administratieve fiche	
Naam site:	Grimbergen - Romeinsesteenweg
Onderzoek:	Archeologienota zonder ingreep in de bodem
Ligging:	Vlaams-Brabant, Grimbergen, deelgemeente Strombeek-Bever, Romeinsesteenweg 566
Kadaster:	Grimbergen, afdeling 4 (Strombeek-Bever), sectie B, perceelnummer 71S24
Coördinaten:	A X 147934.401
	Y 176957.164
	B X 147999.216
	Y 176992.000
	C X 148028.994
	Y 176945.586
	D X 147956.190
	Y 176882.881
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba Merelnest 5 3470 Kortenaak
Projectcode bureauonderzoek:	2020A256
Projectleiding:	Jan Claesen
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014
Bewaarplaats archief:	Bij de opdrachtgever
Grootte projectgebied:	Ca. 4 944,12 m ²
Uitvoeringsperiode:	Augustus 2020
Reden van de ingreep	Bouw van een hotel en kantoren met twee kelderverdiepingen en omgevingsaanleg
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring, woongebied, hotel, kantoren, kelderverdieping, Grimbergen, Strombeek-Bever, Romeinsesteenweg

De onderstaande GRB-kadasterkaart en Orthofoto tonen het projectgebied op de meest recente stadskaarten en luchtfoto's.

GRRO/20/08/04/1 - Digitale aanmaak

Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2020)

GRRO/20/08/04/2 - Digitale aanmaak

Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2020)

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

1.4 RANDVOORWAARDEN

Het betreft een uitgesteld onderzoek aangezien een deel van het projectgebied nog verhard is. De sloop (werken onder het maaiveld) van de aanwezige verharding (enkel parking, brandweg blijft behouden) mag enkel uitgevoerd worden onder begeleiding van een erkend archeoloog.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

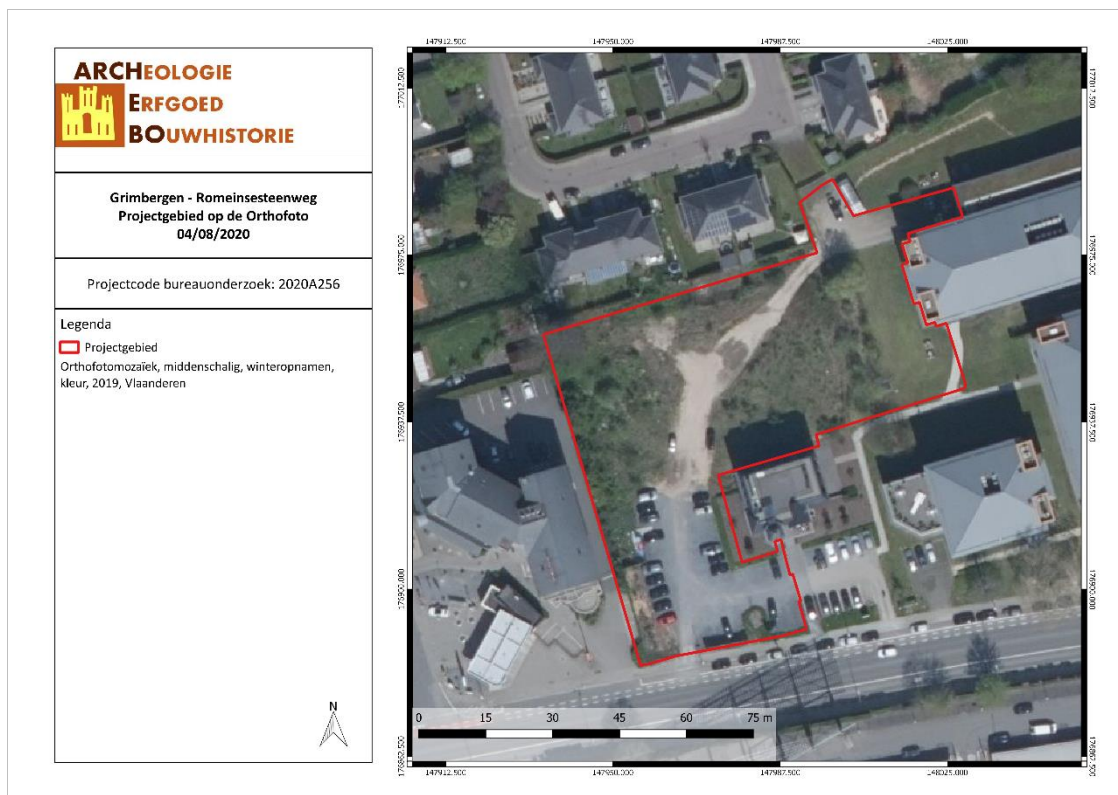
Tijdens het bureauonderzoek dienen op zijn minst onderstaande vragen beantwoord te worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*
2. *Welke info is er nog te vinden over voormalige constructies op het terrein?*
3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van historisch kaart- en bronnenmateriaal?*
4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

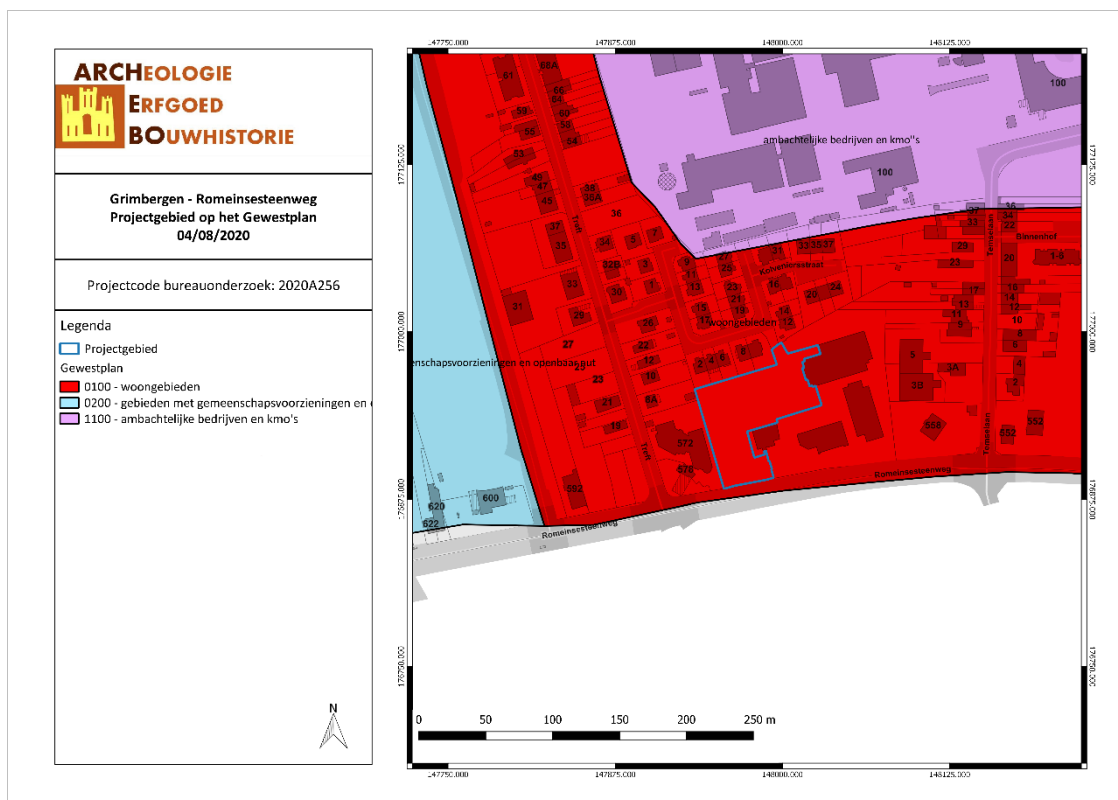
2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied ligt aan de Romeinsesteenweg 566 in Strombeek-Bever (Grimbergen, Vlaams-Brabant). Het zuiden van het terrein wordt ingenomen door een verharde parking. Aan deze parking vertrekt een semi-verharde weg naar het noordwesten van het projectgebied, waar een brandweg ligt. De rest van het projectgebied bestaat uit een groene zone. Ten oosten van het projectgebied staan een eclectisch landhuis van 1902 (vastgesteld bouwkundig erfgoed, ID 32945) en gebouwen van het business center Heizel. Volgens het gewestplan ligt het projectgebied binnen 'woongebied'.

GRRO/20/08/04/3 - Digitale aanmaak

Figuur 4: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2020)

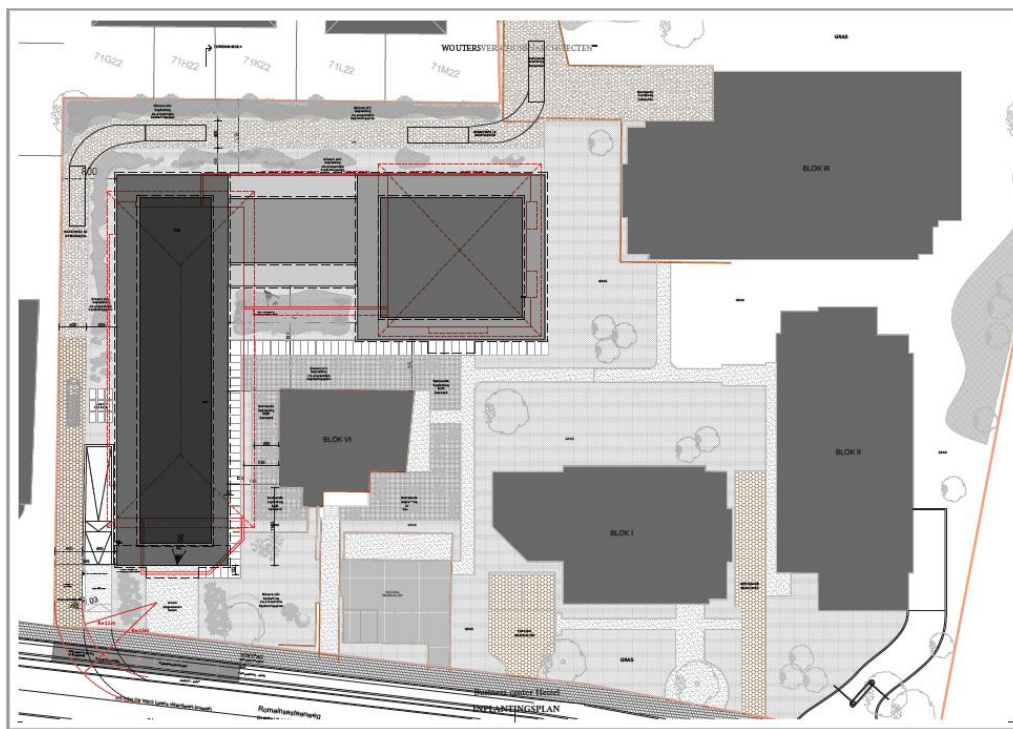

GRRO/20/08/04/4 - Digitale aanmaak

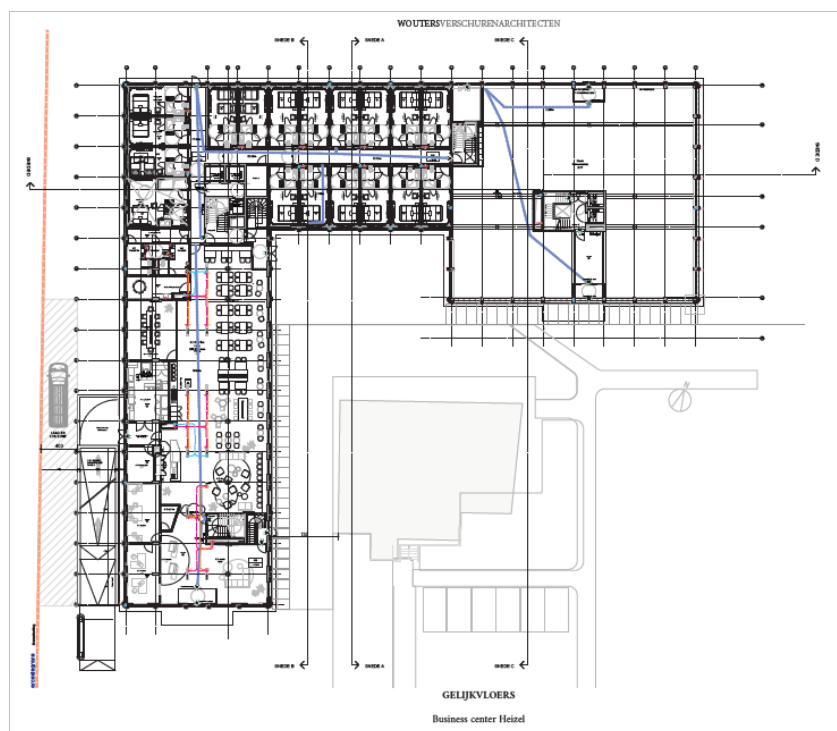
Figuur 5: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2020)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

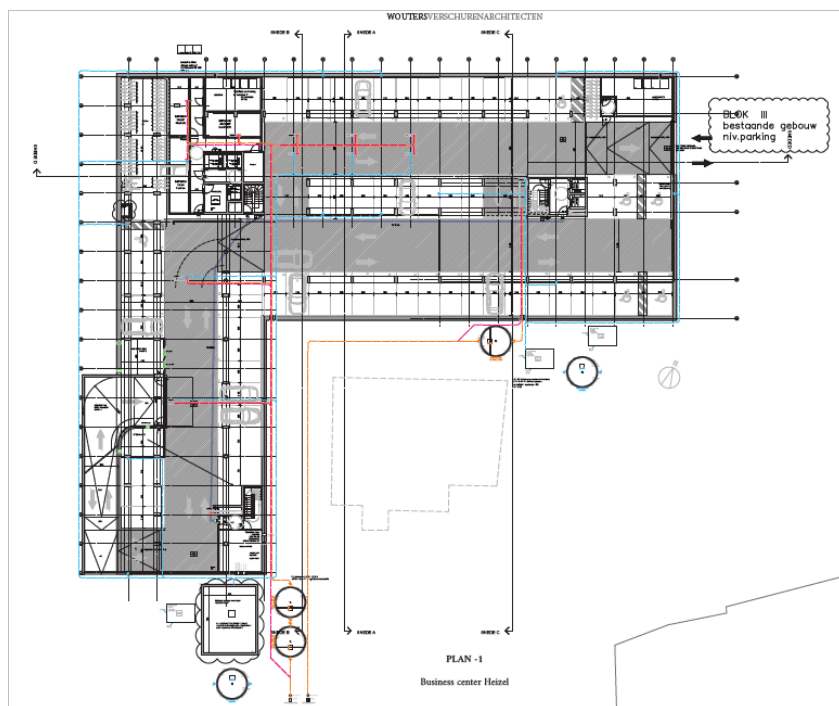
Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever een nieuw gebouw oprichten waarin een hotel en kantoren worden ondergebracht. De kantoorruimtes bevinden zich in het oostelijk deel van het gebouw en zullen verdeeld zijn over een gelijkvloers en drie verdiepingen, het hotel, in het westelijk deel van het gebouw, zal bestaan uit een gelijkvloers en vier verdiepingen. Het gebouw zal ook voorzien zijn van twee kelderverdiepingen. De eerste verdieping zal de bodem tot ca. 3,28m diepte (excl. fundering) verstoren, de tweede verdieping tot ca. 6,45m diepte (excl. fundering). De vloerplaat van zal 60cm dik zijn. De bodem zal bijgevolg tot op een diepte van ca. 7m verstoord worden. In het zuiden van het projectgebied zal een inrit voor de kelderverdiepingen aangelegd worden in uitgewassen beton. Ook aan de inkom van het hotel zal de bodem verhard worden d.m.v. uitgewassen beton. Aan de inkom vertrekt een pad, aangelegd in grote betontegels, dat langs de nieuwbouw zal lopen. Naast de inrit wordt een brandweg voorzien. Deze zal deels in grasdallen en deels in grindgazon aangelegd worden en aansluiten op de bestaande brandweg (die behouden blijft). Tenslotte zal tussen de verhardingen, de nieuwbouw en de bestaande bebouwing een mix van vegetatie aangeplant worden. Het projectgebied is ca. 4 944,12 m² groot.

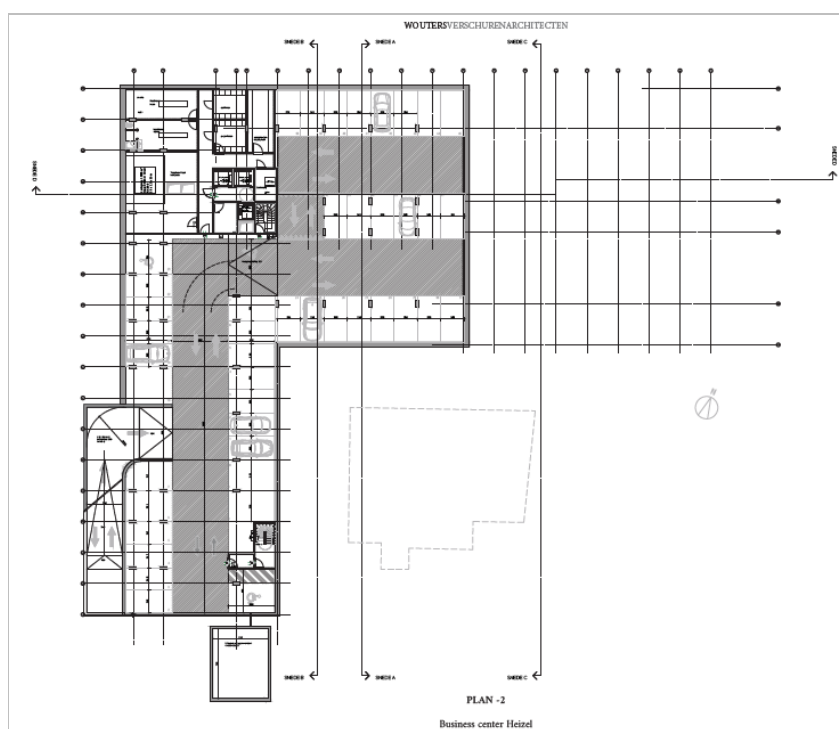
Figuur 6: Inplanting (Wouters Verschuren Architecten, 2020)

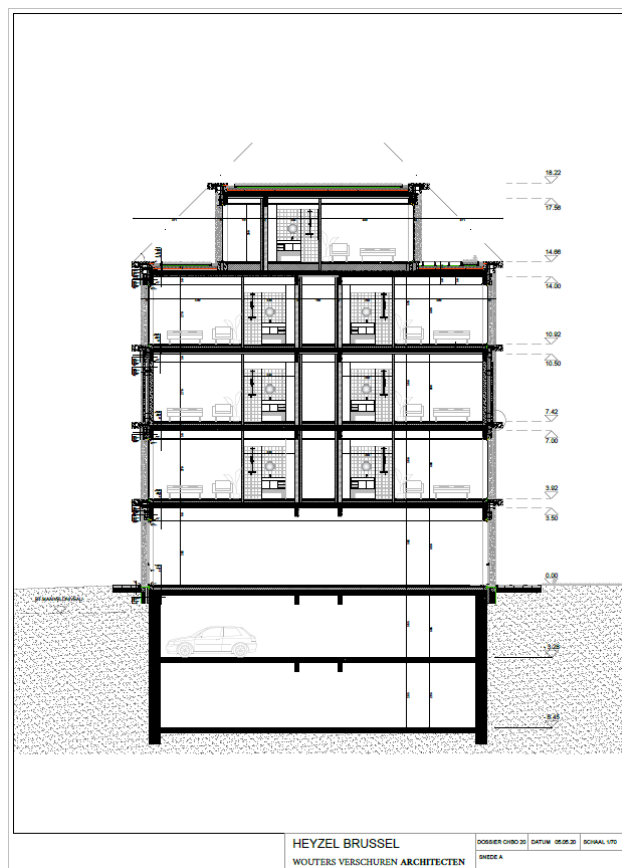
Figuur 7: Gelijkvloers (Wouters Verschuren Architecten, 2020)

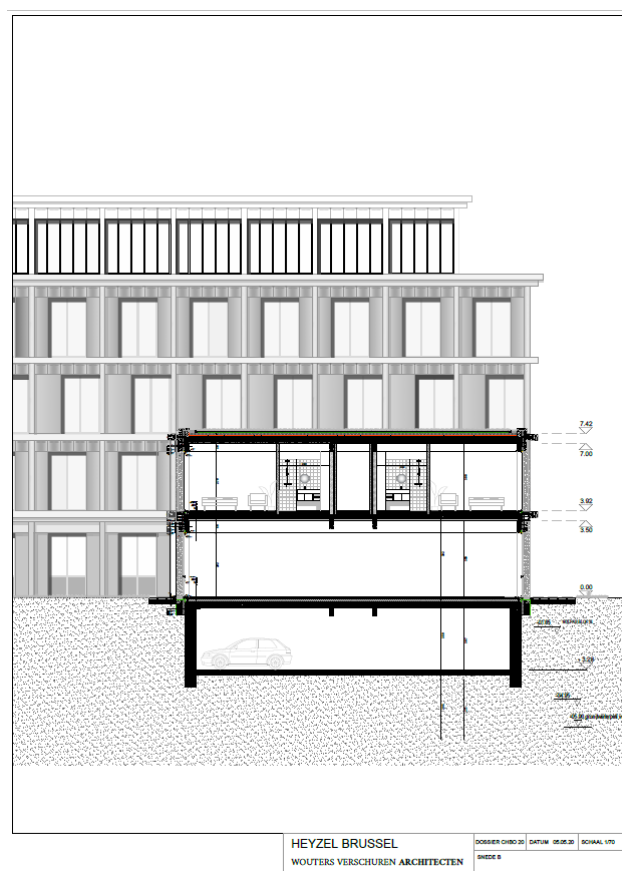
Figuur 8: Kelderverdieping -1 (Wouters Verschuren Architecten, 2020)

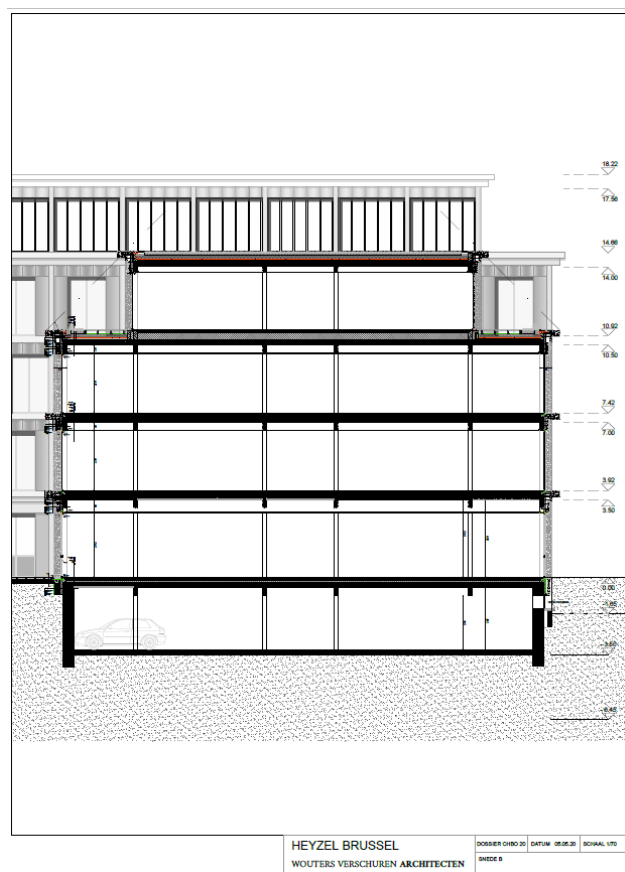
Figuur 9: Kelderverdieping -2 (Wouters Verschuren Architecten, 2020)

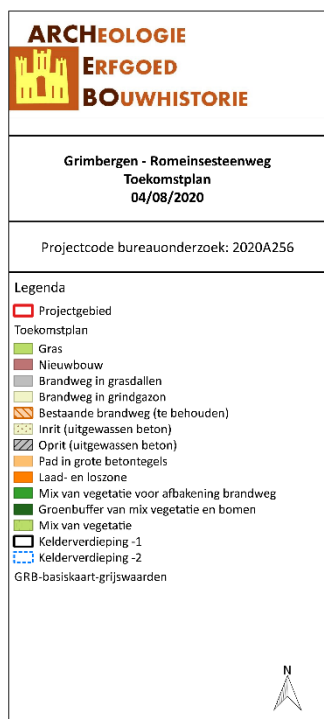
Figuur 10: Sede AA (Wouters Verschuren Architecten, 2020)

Figuur 11: Sede BB (Wouters Verschuren Architecten, 2020)

Figuur 12: Snede CC (Wouters Verschuren Architecten, 2020)

GRRO/20/08/04/5 - Digitale aanmaak

Figuur 13: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2020)

3 BUREAUONDERZOEK

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare kaarten van het plangebied, te weten de bodemkaart, geologische kaarten, bodemerosiekaart, bodemgebruikskaart en relevante historische kaarten. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) werd gebruikt als uitgangspunt voor de bestudering van archeologische waarden in de omgeving van het plangebied.

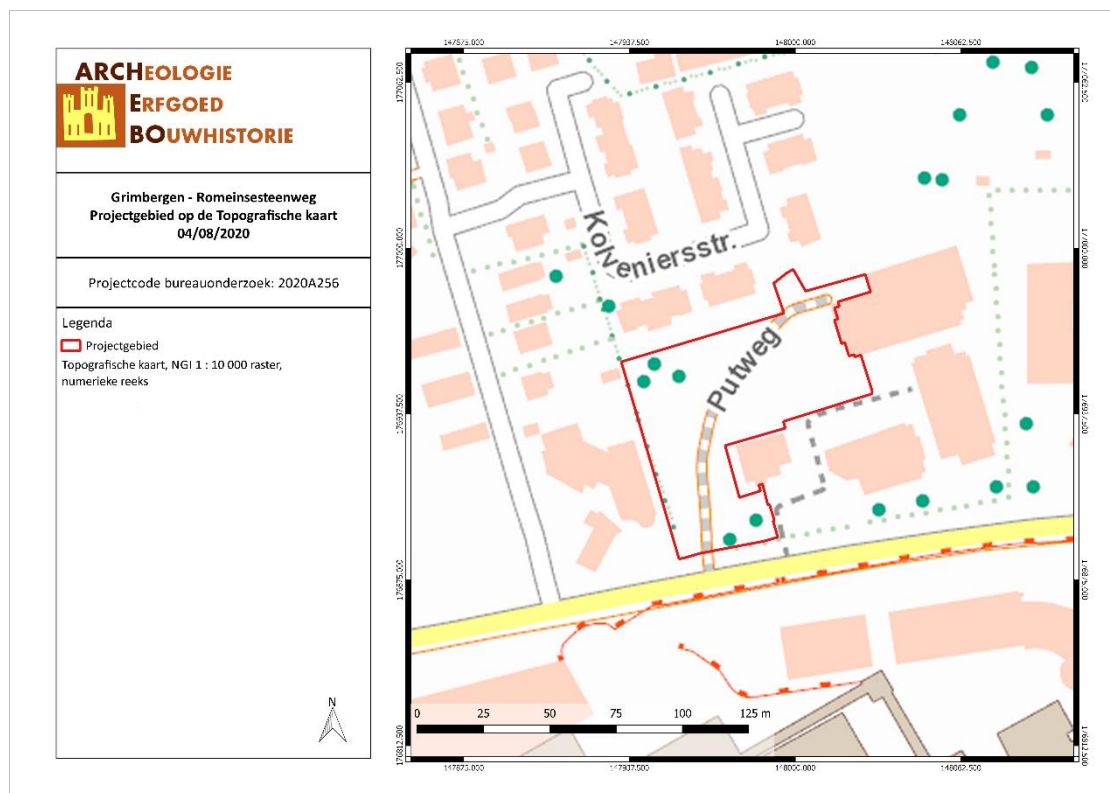
De gebruikte kaarten werden in georeferencierte vorm (Belge Lambert 1972) gebruikt in het programma QGIS. In dit programma werden de genoemde kaarten als lagen toegevoegd teneinde er de huidige en toekomstige situatie op te kunnen weergeven. Het plangebied werd bovendien op alle kaarten geplott om de oriëntatie op de kaarten te vergemakkelijken.

3.1 LANDSCHAPPELIJKE & BODEMKUNDIGE SITUERING

3.1.1 Topografische situering

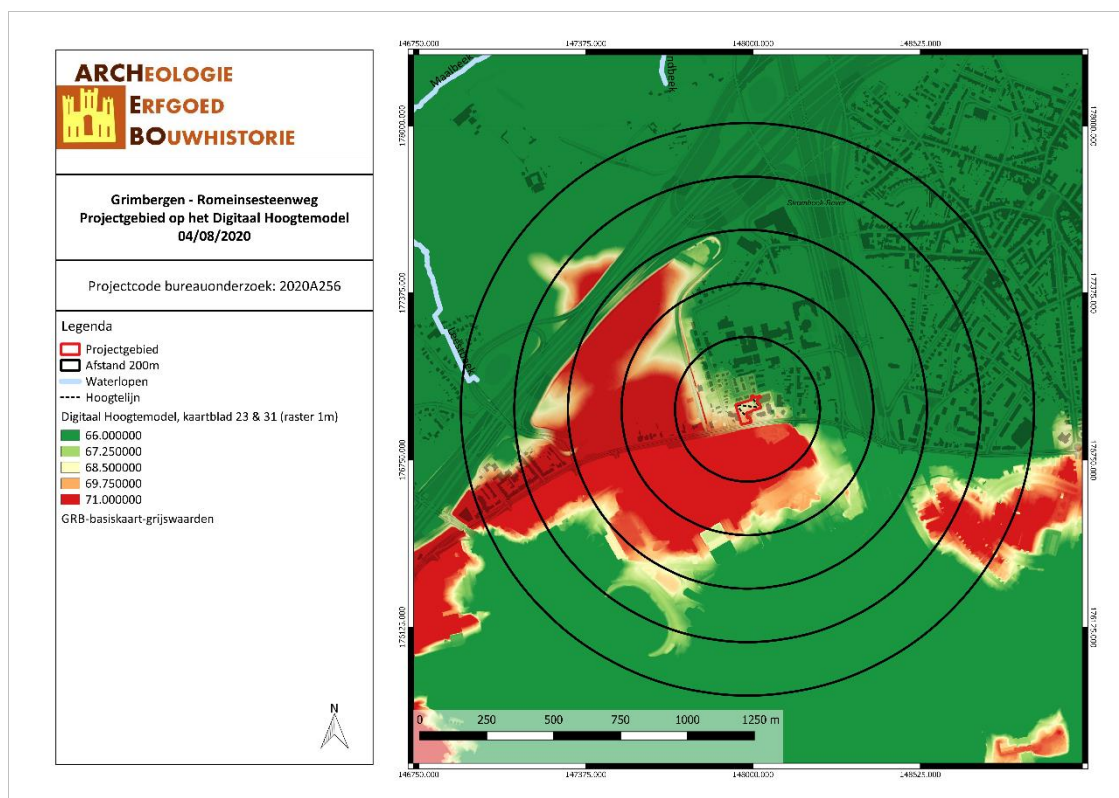
Het projectgebied ligt aan de Romeinsesteenweg 566 in Strombeek-Bever, een deelgemeente van Grimbergen, een gemeente gelegen in de Belgische provincie Vlaams-Brabant. De gemeente Grimbergen bestaat uit de deelgemeenten Grimbergen, Strombeek-Bever, Beigem en Humbeek en grenst aan de gemeenten Wemmel, Meise, Kapelle-op-den-Bos, Zemst en Vilvoorde en in het zuiden aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het projectgebied ligt op een noordoost-gerichte helling aan de Maalbeek- en Tangebeek-vallei. Vanaf ca. 950m ten westen van het projectgebied loopt de Leestbeek, een aftakking van de Maalbeek. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 67 en 70 meter boven de zeespiegel. Kadastraal ligt het terrein in Grimbergen, afdeling 4 (Strombeek-Bever), sectie B, perceelnummer 71S24.

Gezien de topografische ligging op een noordoost-gerichte helling is er een verwachting op Steentijd.

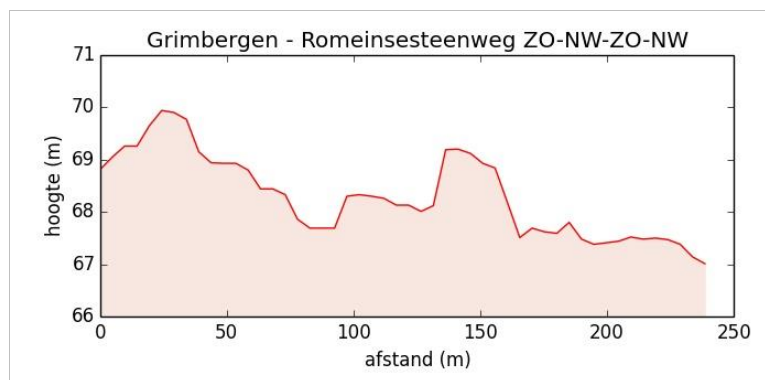
GRRO/20/08/04/6 - Digitale aanmaak

Figuur 14: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2020)

GRRO/20/08/04/7 - Digitale aanmaak

Figuur 15: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2020)

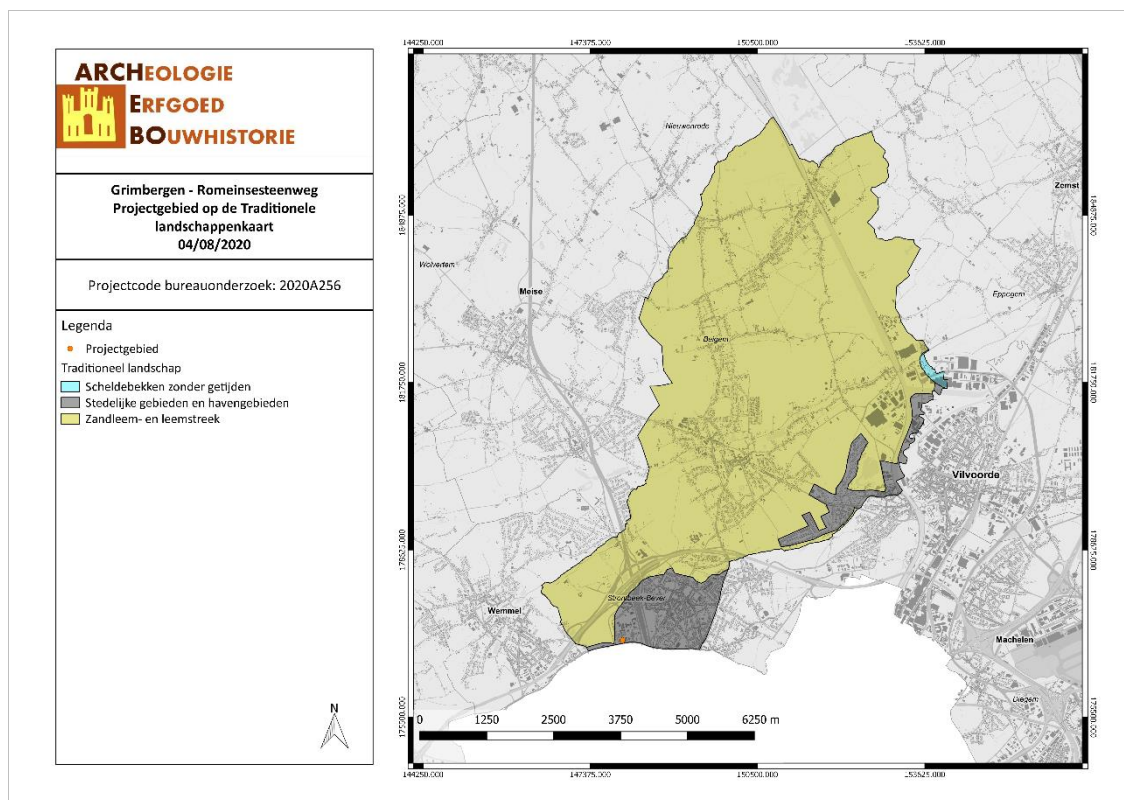

Figuur 16: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in ZO-NW-ZO-NW richting (Geopunt, 2020)

3.1.2 Geologie & landschap

3.1.2.1 Fysisch geografisch

Het projectgebied is volgens de Traditionele Landschappenkaart gekarteerd als stedelijke gebieden en havengebieden. De gehele gemeente Grimbergen wordt grotendeels gekarteerd als zandleem- en leemstreek. In het oosten wordt een deel gekarteerd als Scheldebekken zonder getijden en enkele delen in het oosten, zuidoosten en zuiden van de gemeente worden gekarteerd als stedelijke gebieden en havengebieden.

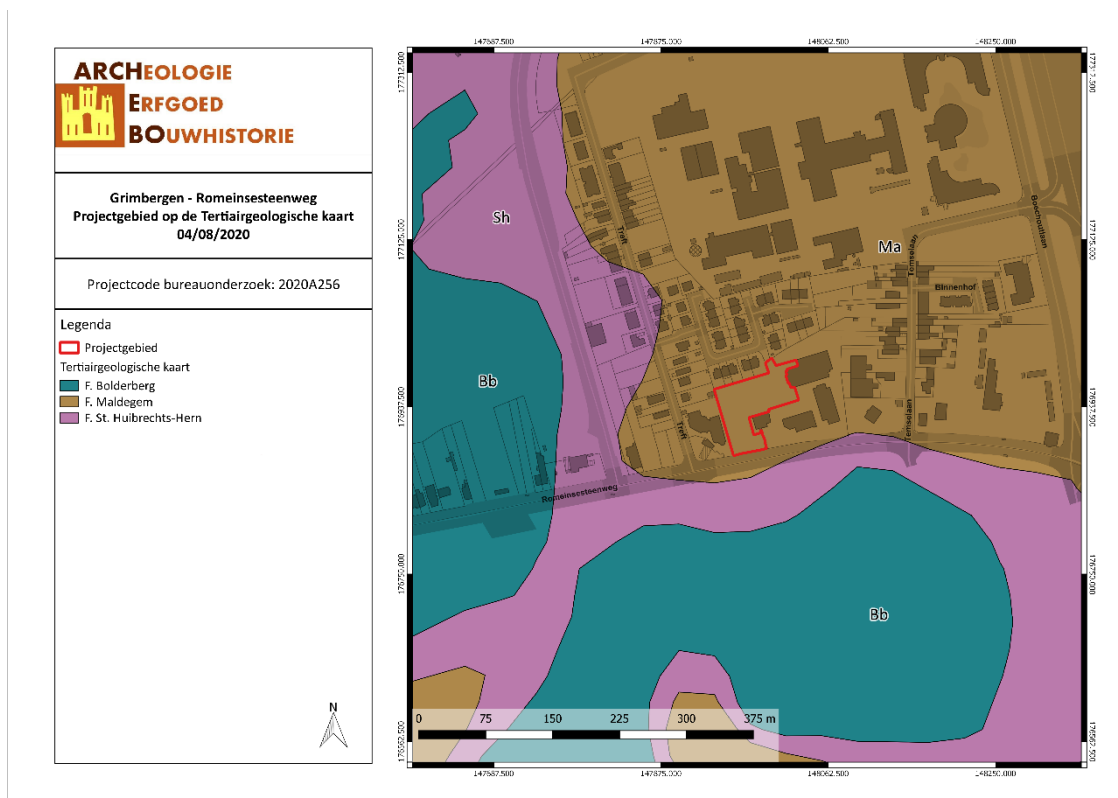

GRRO/20/08/04/8 - Digitale aanmaak

Figuur 17: Grimbergen aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2020)

3.1.2.2 Paleogeen & neogeen (Tertiair)

Op basis van de Databank Ondergrond Vlaanderen bevindt het onderzoeksterrein zich binnen de **Formatie van Maldegem**. Deze formatie bestaat uit een grijze afwisseling fijn zand en klei en is glauconiet- en glimmerhoudend. Onderaan bestaat de formatie uit klei en is zand- en sterk glauconiethoudend.¹

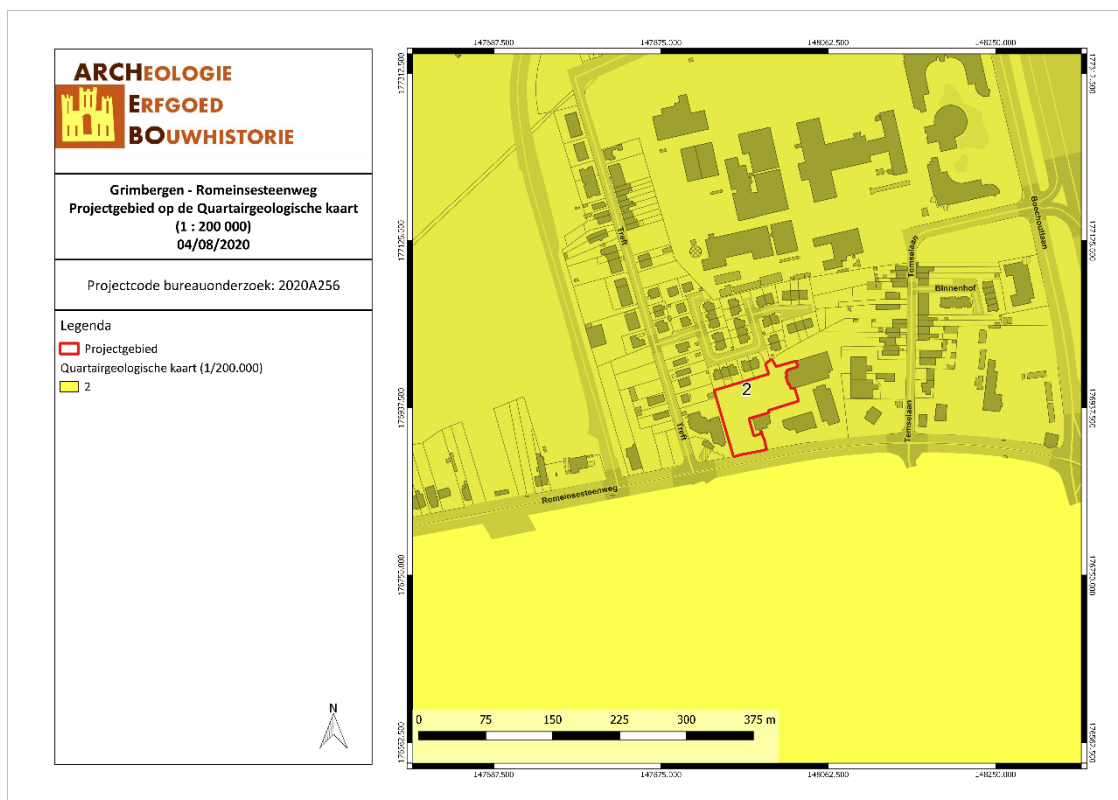
GRRO/20/08/04/9 - Digitale aanmaak

Figuur 18: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2020)

3.1.2.3 Quartair

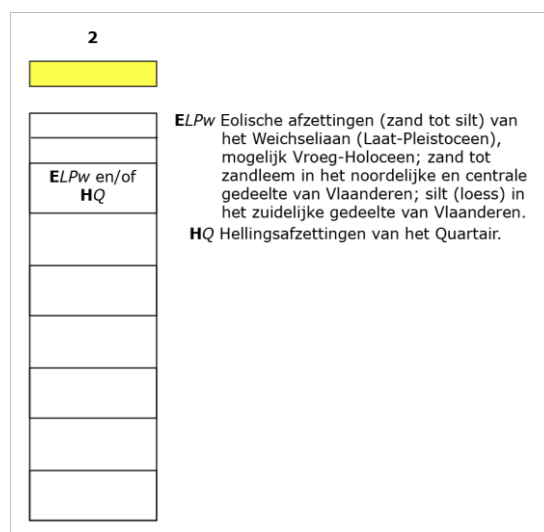
Volgens de quartairgeologische kaart (1/200.000) bevindt het projectgebied zich volledig binnen **type 2**. Dit type bestaat uit hellingsafzettingen van het Quartair en/of eolische afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen. In het zuidelijk gedeelte van Vlaanderen bestaan deze eolische afzettingen uit silt (loess).

¹ Pieter Laga, Stephen Louwyte, en Stéphane Geets, 'Paleogene and Neogene lithostratigraphic units (Belgium)', *Geologica Belgica*, 4/1-2 (2001): 141.

GRRO/20/08/04/10 - Digitale aanmaak

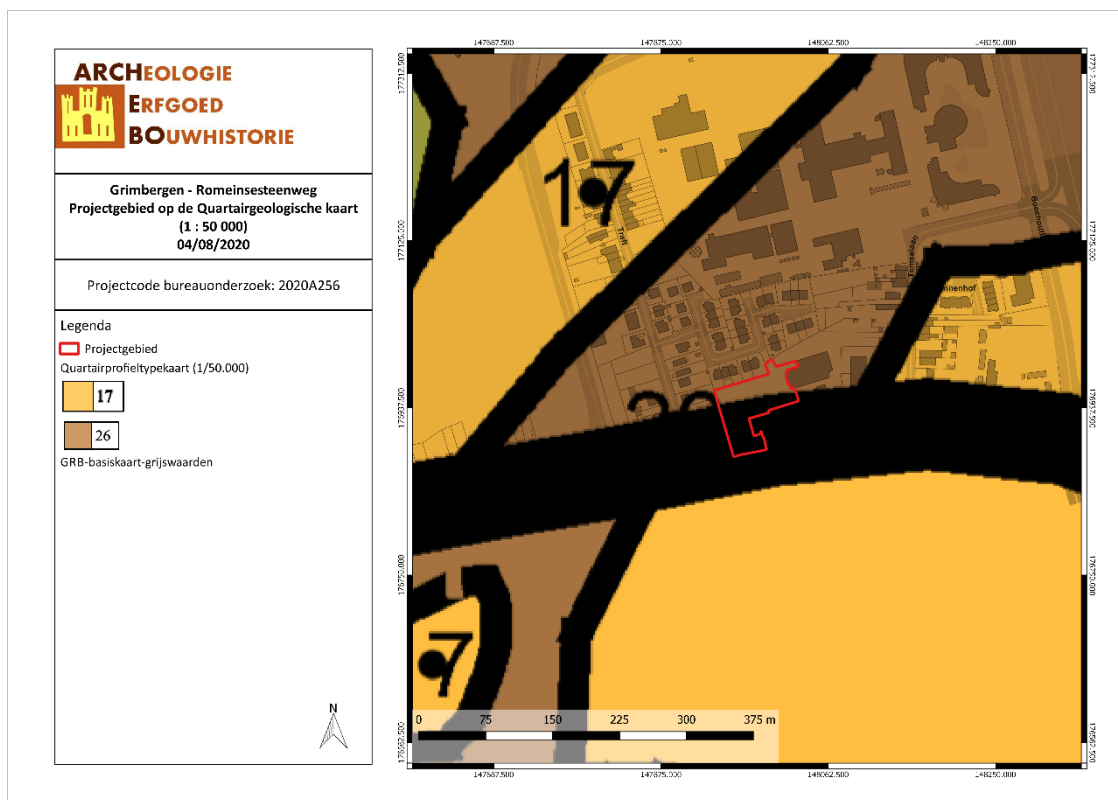
Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2020)

Figuur 20: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2020)

Volgens de quartairgeologische kaart (1/50.000) ligt het projectgebied op de grens tussen type 17 en type 26. **Type 17** bestaat uit een onderste laag van een Pre-Quartair substraat en een bovenste laag eolisch leem uit het Laat-Weichseliaan. **Type 26** bestaat uit een onderste laag van een Pre-Quartair substraat, een middelste laag van eolisch leem uit het Midden-Weichseliaan en een bovenste laag eolisch leem uit het Laat-Weichseliaan.²

² Kristof Schroyen, *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - Kaartblad 31-39 Brussel-Nijvel*, Quartairgeologische Kaart (Brussel: Vlaamse Overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen, 2003), 27–28, 36–38.

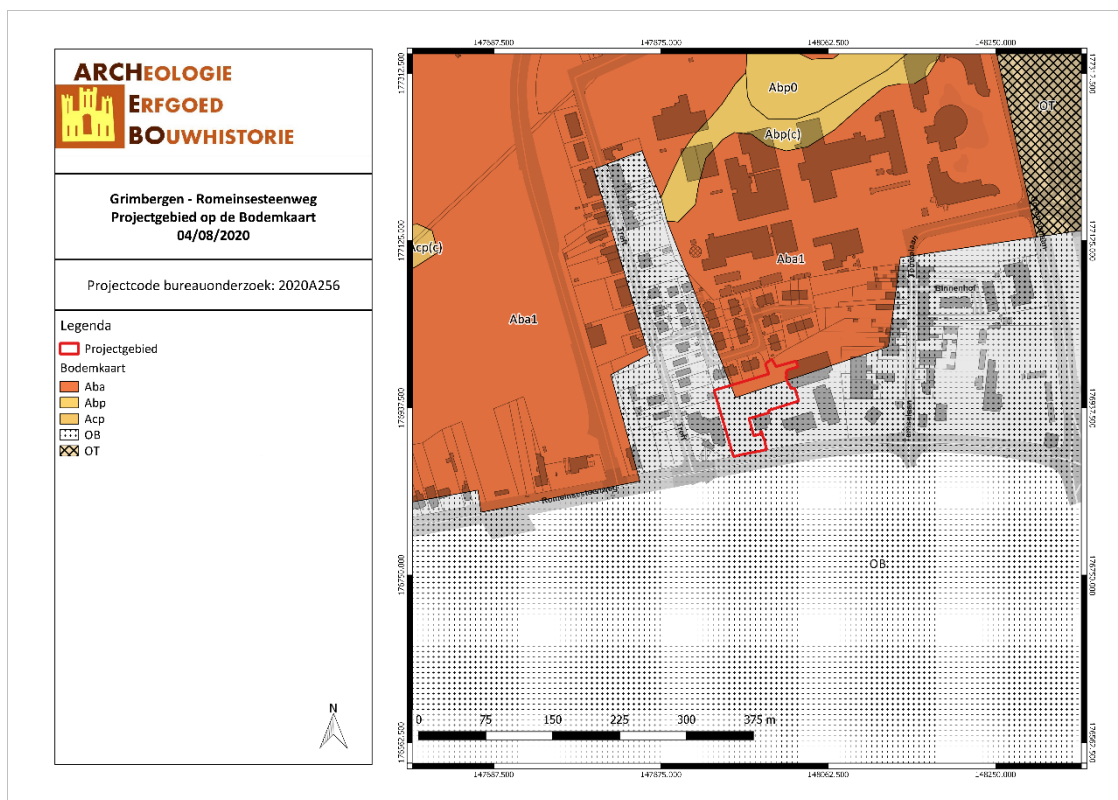
GRRO/20/08/04/11 - Digitale aanmaak

Figuur 21: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2020)

3.1.2.4 Bodem, bodemkundig booronderzoek, erosie & bodemgebruik

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied grotendeels omschreven als **OB** (bebouwde zone). Het noorden van het terrein is gekarteerd als **Aba1**. Dit zijn niet gleyige leemgronden met textuur B horizont en een dunne A horizont (dunner dan 40cm). De Aba-serie is ontwikkeld in het Pleistocene loessdek. Onder de A horizont zit een aan klei en sesquioxiden aangerijkte textuur B horizont. De bouwvoor bestaat uit donkerbruin, homogeen humushoudend leem. De Bt bestaat uit bruin zwaar leem (gemiddeld 20% klei) met meestal goed ontwikkelde polyedrische structuur en kleihuidjes (coatings). Naar onder toe neemt het kleigehalte sterk af, de structuur verdwijnt geleidelijk en de kleur wordt geelbruin. Door gunstige drainage en het hoog waterbergend vermogen van deze bodems, vertonen deze geen watergrek of -overlast.³

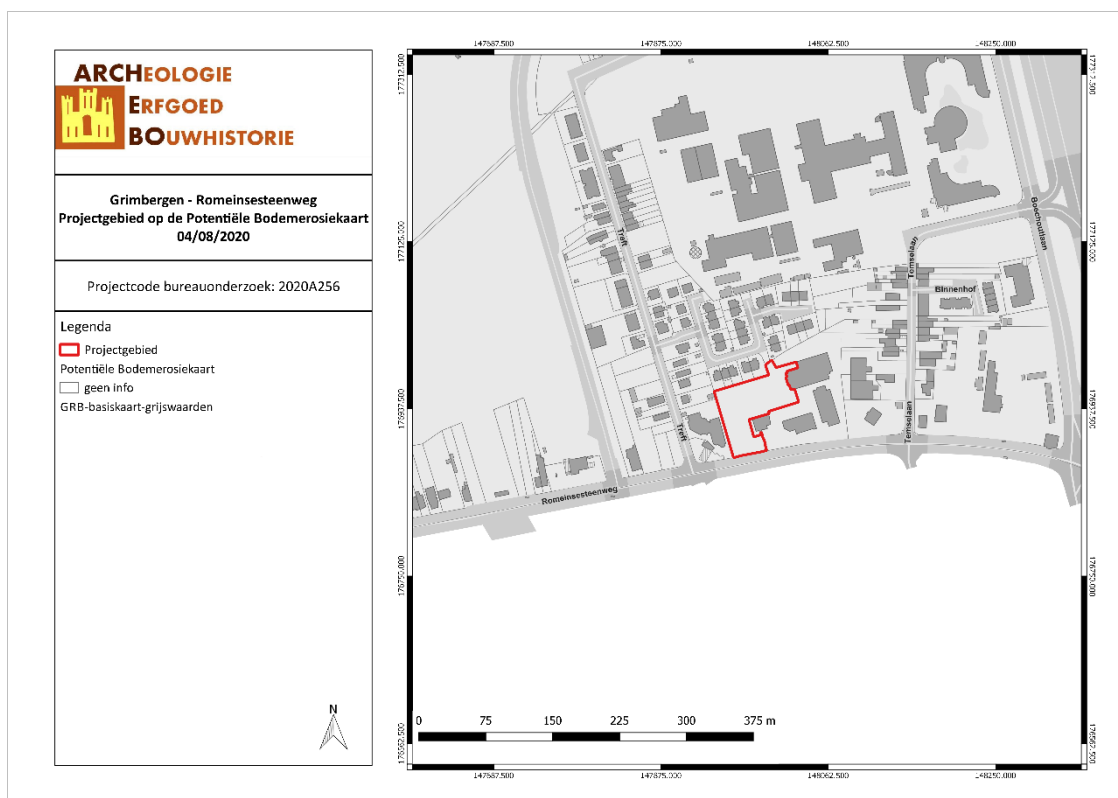
³ E. Van Ranst en C. Sys, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)* (Gent: Laboratorium voor Bodemkunde - Universiteit Gent, 2000), 18, 290, 299.

GRRO/20/08/04/12 - Digitale aanmaak

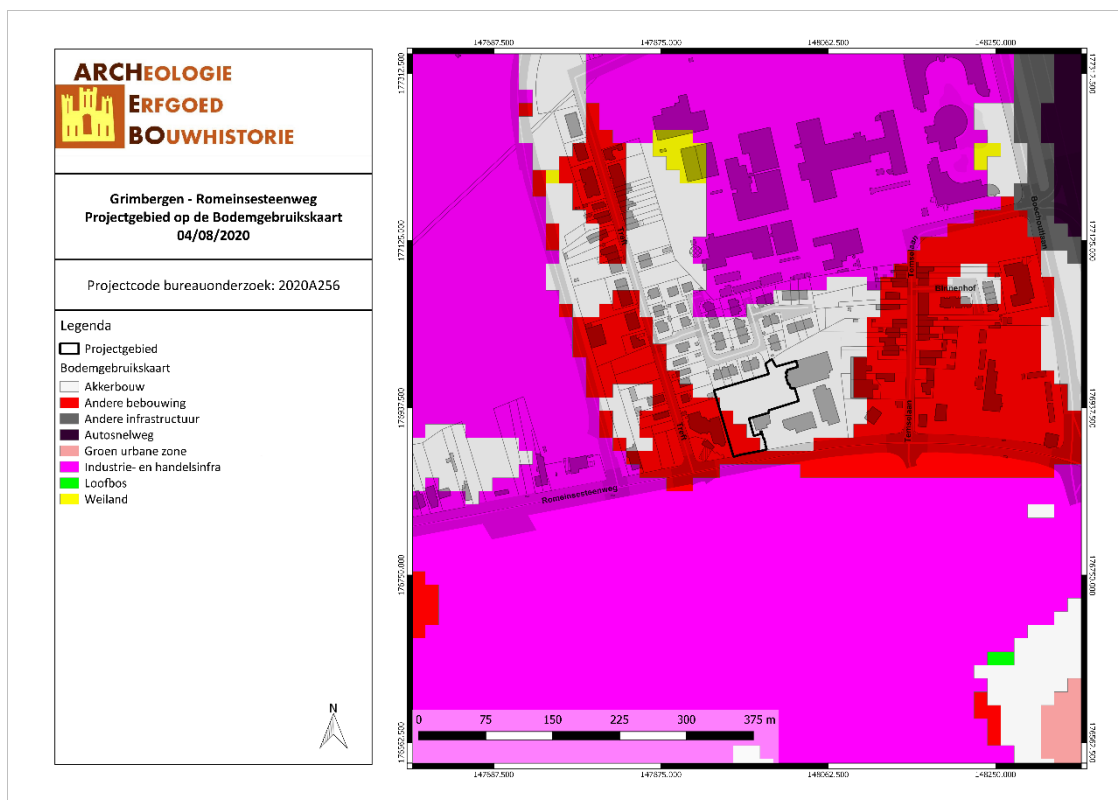
Figuur 22: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2020)

Op de Potentiële Bodemerosiekaart is geen informatie beschikbaar over het projectgebied. Volgens de Bodemgebruikskaart ligt het projectgebied grotendeels binnen akkerbouw. Langs de zuidelijke en westelijke grens is het terrein gekarteerd als andere bebouwing.

GRRO/20/08/04/13 - Digitale aanmaak

Figuur 23: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, 2020)

GRRO/20/08/04/14 - Digitale aanmaak

Figuur 24: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2020)

3.2 ARCHEOLOGISCHE EN ERFGOEDKUNDIGE DATA

3.2.1 Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

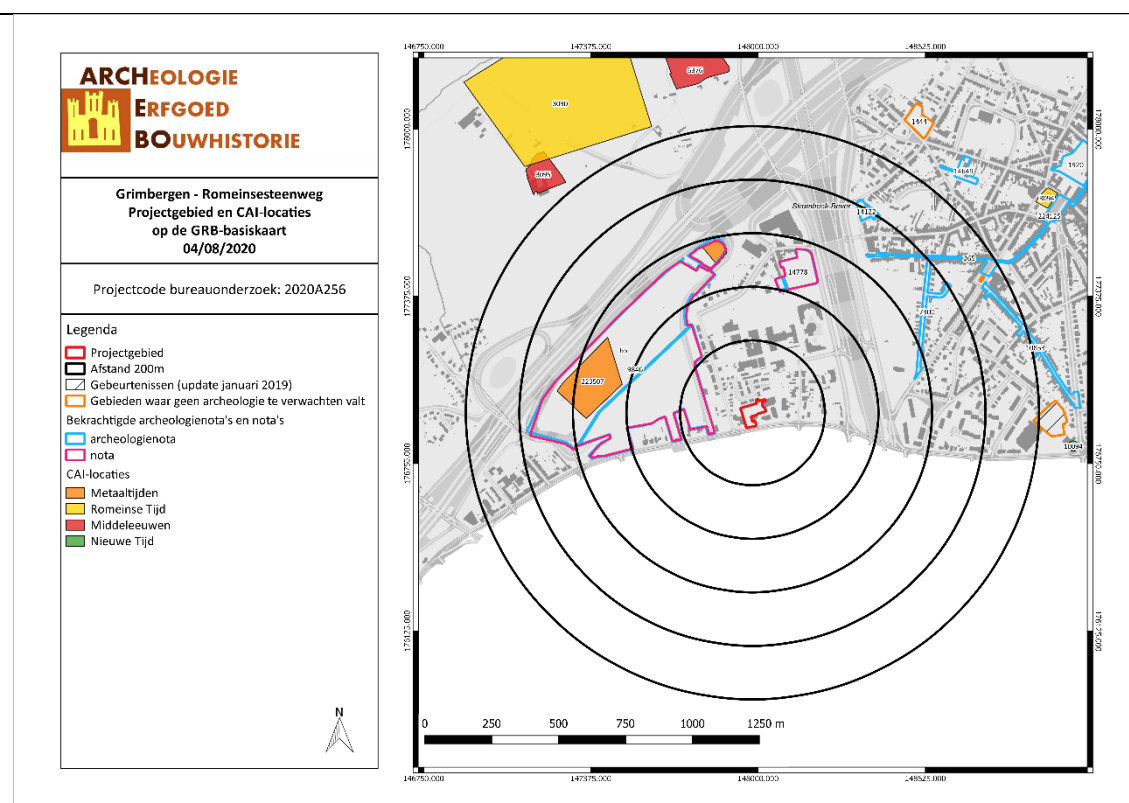
Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving.

Tijdens een mechanische prospectie werden enkele sporen en resten aangetroffen. Het betreft in de eerste plaats enkele kuilen (verspreid over het terrein) en verschillende greppels. Deze sporen konden niet gedateerd worden. Er werden ook resten van een baksteenbouw uit de 20ste eeuw aangetroffen en een opgevulde poel/waterkuil of microdepressie uit de Metaaltijden met daarrond een aantal vermoedelijke paalkuilen. De poel werd gedateerd o.b.v. handgevormd aardewerk dat ook gevonden werd tijdens het onderzoek (CAI 223507).

Tijdens een mechanische prospectie werden enkele scherven aardewerk uit de Late Middeleeuwen en enkele (afval)kuilen uit de Nieuwe Tijd aangetroffen (CAI 224125).

In de ruime omgeving van maximum 1000 meter bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft onder meer:

CAI-Locatie	Beschrijving	Datering
223507	Opgevulde poel/waterkuil of microdepressie	Metaaltijden
224125	Aardewerk en (afval)kuilen	Middeleeuwen

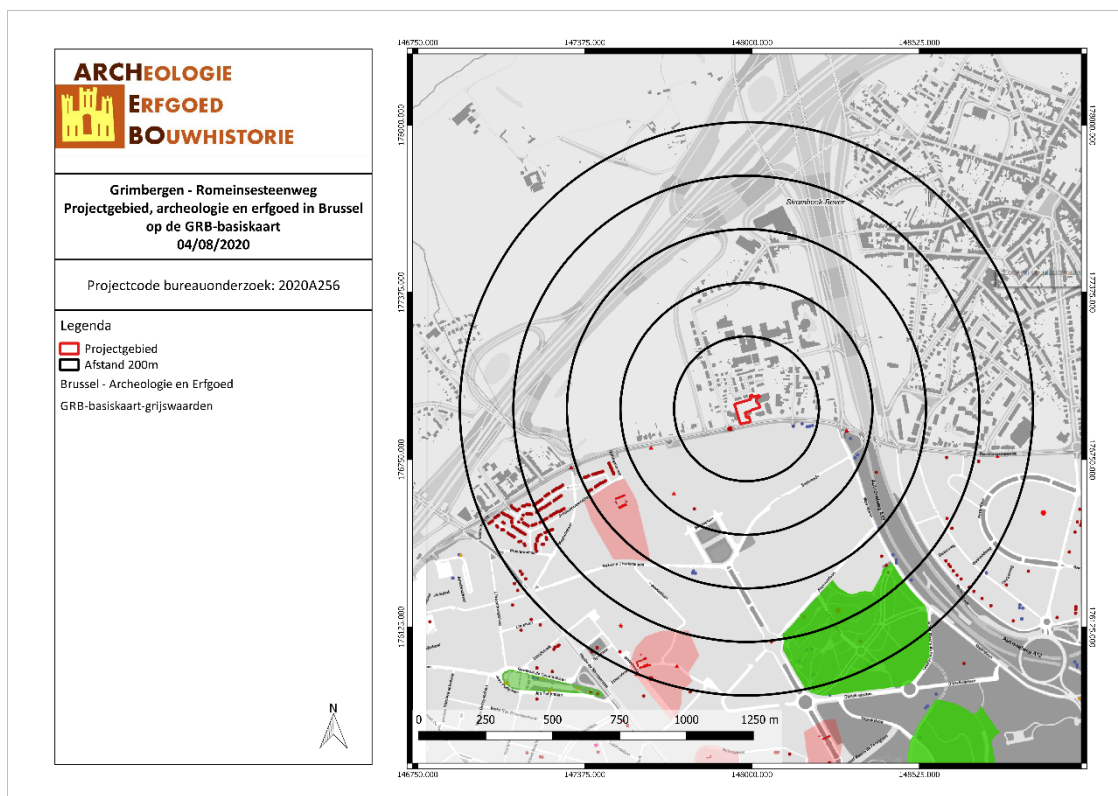

GRRO/20/08/04/15 - Digitale aanmaak

Figuur 25: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2020)

Via BruGIS (<https://gis.urban.brussels/brugis/#/>) kon de informatie m.b.t. archeologische vondsten en erfgoed in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geraadpleegd worden. Losse vondsten worden aangeduid d.m.v. rode driehoekjes. Op een afstand van 1000m t.o.v. het projectgebied zijn enkele losse vondsten geregistreerd. Het betreft een slijpsteen in zandsteen uit de Prehistorie, een grote steen in zandsteen, vermoedelijk uit de Steentijd (rond 1907 ontdekt in een boomgaard bij de stallen van de Ossegemhoeve), een gepolijste bijl (silex) uit het Neolithicum, een fragment terra sigillata en een fragment van tegulae uit de Romeinse Tijd en een stijgbeugel, hoefijzers en de fundering van een weg uit de (Post-)Middeleeuwen. De contouren van gelokaliseerde sites (met plan) worden aangeduid in het rood met een zwarte rand. Er zijn twee sites gekend, namelijk deze van de Verregat-hoeve uit de 17de-20ste eeuw (gesloopt in jaren 1930) en deze van de Ossegem-hoeve uit de 12de-20ste eeuw (kort voor wereldtentoonstelling van 1935 gesloopt). Niet-gelokaliseerde sites worden aangeduid met een rood sterretje. Ongeveer 900m ten zuidwesten van het projectgebied zou een kapel uit de 12de-17de eeuw hebben gestaan (niet bewaard). Potentiële sites worden aangeduid met een helrode bol. Zo is de Romeinsesteenweg zelf mogelijk een archeologische site. De eerste vermelding van deze weg gaat terug tot de middeleeuwen, maar mogelijk werd deze weg in de Oudheid reeds gebruikt. In het huidige Ossegempark kunnen sporen teruggevonden worden van een steengroeve die teruggaat tot de Romeinse Tijd. Ca. 1000m ten zuidzuidwesten van het projectgebied kunnen sporen gevonden worden van het buitenverblijf van abt Precipiano uit de 17de-19de eeuw (ten laatste aan het begin van de 19de eeuw gesloopt). De transparant-rode zones duiden de uitbreidingszone van sites aan.

Het erfgoed in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt ook aangeduid op onderstaande kaart. De groene vlakken duiden een beschermd landschap aan. Ten zuidoosten van het projectgebied bevindt zich het Ossegempark. De donkerrode bolletjes op de kaart tonen de locatie van monumenten opgenomen in het Inventaris Irismonument. Opmerkelijke bomen worden aangeduid met paarse en gele bolletjes.

GRRO/20/08/04/16 - Digitale aanmaak

Figuur 26: Kaart met aanduiding van het projectgebied, archeologische vondsten en erfgoed-relicten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BruGIS, 2020)

3.2.2 Bekrachtigde archeologienota's en nota's

In 2016 heeft GATE bvba een archeologienota geschreven n.a.v. de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel met bufferbekkens in Strombeek (ID 265). Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het terrein archeologisch potentieel heeft. Verder onderzoek wordt dan ook geadviseerd ter hoogte van de twee aan te leggen bufferbekkens. Het lijntracé dient niet verder onderzocht te worden. Binnen de bufferbekken-zones dienen per bufferbekken 5 proefputten aangelegd te worden om het terrein archeologisch en bodemkundig te waarderen.⁴ In de periode november – december 2017 werd het vervolgonderzoek uitgevoerd (nota ID 6491). Ter hoogte van het Gemeenteplein werd enkel recente sporen aangetroffen, bleek de bodem tot op ca. 1,5m verstoord te zijn en deze puinlaag rust op een gereduceerde en permanent natte moederbodem. Voor deze zone werd dan ook geen vervolgonderzoek geadviseerd. Ter hoogte van het Sint-Amandsplein werden twaalf sporen aangetroffen. De helft werd aangetroffen in werkput 1 en konden gerelateerd worden aan de pastorietaan met mogelijk postmiddeleeuwse (artisanale?) activiteiten. De andere sporen waren zeer recent. Werkput 2 en 3 vertoonden zware, recente verstoring. Het opentrekken van werkput 1, ondanks de aanwezige sporen, zou weinig bijkomende informatie opleveren, waardoor ook hier geen vervolgonderzoek wordt geadviseerd.⁵

N.a.v. de bouw van een multifunctioneel complex (eurostadium) in Grimbergen werd een archeologienota opgesteld die bestaat uit de resultaten van een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek (ID 65). Uit het bureauonderzoek was gebleken dat de landschappelijke ligging van het terrein zeer interessant is voor bewoning en bewerking door gemeenschappen in het verleden. Daarnaast werden ook enkele archeologische vondsten aangetroffen in de ruime omgeving van het terrein. Hierdoor heeft het projectgebied een relatief hoog archeologisch potentieel. Vervolgens werden 20 machinale boringen uitgevoerd. Uit de boringen is gebleken dat onder een laag puin en bakstenen nog steeds de natuurlijke zandleembodem aanwezig is. Archeologische resten kunnen nog aanwezig zijn, waardoor een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven nodig wordt geacht.⁶ In de periode februari-april 2017 werd het vervolgonderzoek uitgevoerd en de nota opgesteld (nota ID 8949 en nota ID 9846). Het vervolgonderzoek werd echter deels uitgevoerd, aangezien er nog geen positieve vergunningsbeslissing is gemaakt. In de onderzochte zones werd een laag aantal sporen en vondsten aangetroffen, waaronder vermoedelijke paalkuilen en een opgevulde poel/waterkuil/microdepressie met daarin handgevormd aardewerk en verbrande leem (zie ook CAI 223507). Verder onderzoek d.m.v. een opgraving kan nieuwe kennis opleveren, maar dit is niet mogelijk door het ontbreken van een omgevingsvergunning. Voorlopig kunnen eventueel aanwezige archeologische resten *in situ* bewaard blijven. Zodra de werken hervat kunnen worden, dient een nieuwe archeologienota opgesteld te worden.⁷

HAAST bvba heeft een archeologienota opgesteld voor een projectgebied ter hoogte van de Oude Mechelsestraat 4a-4b in Grimbergen (ID 6123).⁸ Door de grote wijziging van de bouwplannen moest een nieuwe archeologienota opgesteld worden (ID 14122). In de archeologienota staan de resultaten van een bureauonderzoek en van controleboringen. Na het bureauonderzoek kon de aan- of afwezigheid van archeologische sites niet met zekerheid aangetoond worden. Controleboringen hebben aangetoond

⁴ Jasmine Cryns en Pieter Laloo, '22254 Strombeek-Bever Archeologienota Deel 2: Verslag van Resultaten', Archeologienota - Verslag van Resultaten (Bredene: Ghent Archaeological Team bvba, 2016), 4, 36–37.

⁵ Irene Jansen, Emmy Nijssen, en Jan Coenaerts, 'Prospectie met ingreep in de bodem te Strombeek-Bever (Vlaams-Brabant) ter hoogte van het Sint-Amandsplein en Gemeenteplein (22.254)', Nota - Verslag van Resultaten (Gent: ABO nv, februari 2018), 10, 101.

⁶ Joren De Tollenaere e.a., 'Eurostadium (Gemeente Grimbergen, Prov. Vlaams-Brabant)', Archeologienota (Sint-Michiels-Brugge: Ruben Willaert bvba, juli 2016), 42–43, 81, 98.

⁷ Erik Verbeke e.a., 'Eurostadium (Grimbergen, Vlaams-Brabant) - Rechtzetting nota', Nota - Verslag van Resultaten (Sint-Michiels-Brugge: Ruben Willaert bvba, april 2017), 126–27.

⁸ Rik van de Konijnenburg, 'Archeologienota met uitgesteld onderzoek Grimbergen (Strombeek-Bever), Oude Mechelsestraat 4a-4b - 2017/105', Archeologienota (Bree: HAAST bvba, 2017).

dat een deel van het terrein verstoord is, maar het gehele terrein kon niet onderzocht worden. Er wordt toch een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven geadviseerd om het terrein archeologisch te waarderen.⁹

Voor een projectgebied ter hoogte van de Acacialaan en Hazelaarlaan in Strombeek-Bever heeft Monument Vandekerckhove nv een archeologienota geschreven (ID 7300). De archeologienota werd geschreven n.a.v. de heraanleg van beide straten met voetpad en parkeerplaatsen en de vernieuwing van de nutsleidingen. Gezien de zeer beperkte oppervlakte van de zone, het lineaire karakter en de weinig concrete archeologische verwachting is verder onderzoek niet nuttig. De kosten van verder onderzoek wegen niet op tegen de baten.¹⁰

In 2018 heeft Ruben Willaert bvba een archeologienota opgesteld voor een projectgebied aan de Bouchoutlaan 102 in Grimbergen (ID 8571). Het terrein ligt binnen een gradiëntzone, waardoor er een verhoogd trefkans is voor artefactenconcentraties. Door de hoger gelegen ligging van het terrein en de aanwezigheid van een vruchtbare (zand)leem bodem was het terrein ook interessant voor de vroegste landbouwgemeenschappen. Tenslotte zijn er ook in de ruime omgeving enkele archeologische vondsten aangetroffen. Er is bijgevolg ook een kans op het aantreffen van sporensites. Er wordt een vervolgonderzoek in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek geadviseerd, al dan niet gevolgd door een proefsleuvenonderzoek. Indien de bewaringscondities m.b.t. artefactensites gunstig zijn, zal ook een archeologisch booronderzoek en eventueel een proefputtenonderzoek i.f.v. Steentijd artefactensites uitgevoerd worden.¹¹ Op 27/02/2019 werden de landschappelijke boringen uitgevoerd (nota ID 14778). De bodemopbouw kan o.b.v. deze boringen omschreven worden als een AC-bodemprofiel. Bodemontwikkelingshorizonten of begraven bodems werden niet aangetroffen. In elke boring was een aanzienlijk antropogeen pakket aanwezig. Door het ontbreken van een bodemontwikkeling of begraven bodems is de kans op het aantreffen van artefactensites zeer gering. O.b.v. de boringen werd besloten meteen over te gaan op een proefsleuvenonderzoek dat enkel in het noorden van het projectgebied uitgevoerd moest worden. Dit onderzoek heeft aangetoond dat het terrein sterk vergraven is. Archeologisch relevante sporen ontbreken. Verder archeologisch onderzoek wordt niet nuttig of nodig geacht.¹²

In 2019 werd een archeologienota geschreven n.a.v. wegenis- en rioleringswerken ter hoogte van de Lakensestraat in Strombeek-Bever (ID 10853). Door de smalle oppervlakte van het projectgebied (lijntracé) is de kans op kennisvermeerdering zeer klein. Eventueel aangetroffen sporen zouden niet binnen hun context bestudeerd kunnen worden.¹³

⁹ Rik van de Konijnenburg, 'Archeologienota met uitgesteld onderzoek Grimbergen (Strombeek-Bever), Oude Mechelsestraat 4a-4b - 2020B363', Archeologienota - Verslag van Resultaten (Bree: HAAST bvba, 2020), 31–34.

¹⁰ Bart Bartholomieux, Tina Bruyninckx, en Lise Demeulemeester, 'Archeologienota Grimbergen Acacialaan (prov. Vlaams-Brabant)', Archeologienota - Verslag van Resultaten (Ingelmunster: Monument Vandekerckhove nv, 2018), 5–6, 24.

¹¹ Janiek De Gryse e.a., 'Boechoutlaan 102 (Grimbergen, Vlaams-Brabant)', Archeologienota - Verslag van Resultaten (Sint-Michiels-Brugge: Ruben Willaert bvba, 2018), 35.

¹² David Janssens, 'Nota Boechoutlaan 102, Grimbergen (Vlaams-Brabant)', Nota - Verslag van Resultaten (Gent: ADEDE bvba, 2020), 18–20, 45–46.

¹³ Birgit Leenknecht en Jeroen Vermeersch, 'Archeologienota Strombeek-Bever (Grimbergen) Lakensestraat (prov. Vlaams-Brabant)', Archeologienota - Verslag van Resultaten (Ingelmunster: Monument Vandekerckhove nv, 2019), 8, 38–39.

3.3 HISTORIEK EN CARTOGRAFISCHE BRONNEN

3.3.1 Onderzoek historische bronnen

Grimbergen

De naam Grimbergen komt van de woorden 'granda', wat grind, grof gekorrelt zand, kleine keitjes of kiezel betekent, en 'berga', wat berg of heuvel betekent. Het dorp wordt voor de eerste maal vermeld in 1106 en kent verschillende naamvarianten, namelijk: Gremberga, Grembergis, Grintberga, Grinbergis, Grinbergensis, Grintbergensis, Grimbergensis, Grembergensis, Grembergis, Grimberga, Grenbergis, Grimbergis, Gremberghes, Grimberges, Grenberghe en Grentberges.

De gemeente Grimbergen, die ook de 'Parel van Brabant' wordt genoemd, werd in de tijd van de Romeinen doorkruist door verschillende belangrijke wegen. In de 8ste eeuw werd op de kruising van deze wegen met de Zenne een burcht gebouwd, van waaruit de plaatselijke heer controle had over deze strategische locatie. Hierdoor kon de heer zijn macht en grondbezit verder uitbouwen. Deze plaatselijke heren waren waarschijnlijk leden uit de familie Berthouts. In 1126, op vraag van de familie, startte de bouw van de Norbertijnerabdij en de brouwerij van de abdij onder leiding van Norbert van Xanten.

De machtsuitbreiding van de Grimbergse heren was een doorn in het oog van de Hertogen van Brabant. Dit leidde tot de Grimbergse oorlog, met een confrontatie in 1142 bij de Slag van Ransbeek en een opeenvolging van schermutselingen en roofpartijen. In 1159 kwam er een einde aan de macht van de heren van Grimbergen en onderwierpen ze zich aan de hertog van Leuven. De bezittingen van de Berthouts werd verdeeld onder de twee familietakken. Grimbergen bleef een gemeenschappelijk bezit, maar kreeg wel twee dorpsheren.

Het dorp kwam in de loop van de geschiedenis in handen van andere heren en families, waaronder de heren van Vianden en het geslacht van Nassau. Kroonprinses en Prinses van Oranje Anna gaf het Grimbergs grondgebied dat zij in haar bezit had aan Filips Frans van Glymes, die reeds in het bezit was van het andere deel. In 1757 kwam heel Grimbergen in het bezit van de familie de Merode. De Fransen maakten in 1794 echter een einde aan de feodale maatschappij en de macht van de heren. Vijf jaar later werd de Grimbergse abdij ontbonden. Pas 37 jaar later zou ze heropgericht worden.

Tot de 2de helft van de 19de eeuw was Grimbergen voornamelijk een landbouwdorp. Rond 1830, bij de aanleg van de provincieweg Vilvoorde-Aalst, begonnen nieuwe industriële bedrijven zich te vestigen langs het kanaal in Grimbergen. Tussen de twee wereldoorlogen kwam de eerste stedenbouwkundige uitbreiding en werd het vliegveld aangelegd. Na 1958 groeide Grimbergen uit tot een residentiële gemeente, doordat de bevolking de hoofdstad Brussel meer en meer ontvluchtte. In 1977 fuseerden Grimbergen met de verstedelijkte gemeente Strombeek-Bever, en de landelijke dorpen Beigem en Humbeek. Naast deze deelgemeenten heeft Grimbergen nog enkele gehuchten en woonwijken zoals Bever, Verbrande Brug, Borgt en Molenveld.¹⁶

Strombeek-Bever

Vele vondsten binnen het grondgebied van Strombeek wijzen op menselijke activiteit in de Romeinse periode. Een Frankische gemeenschap zette de ontginning van Strombeek verder. De dorpsdries vormde het centrale punt. Ten oosten hiervan stond de Frankische borch die in de loop van de 10de eeuw omgevormd werd tot het hof van de plaatselijke heren. Strombeek wordt voor het eerst vermeld in 1132. In 1197, toen het land van Grimbergen verdeeld werd, wordt Strombeek aan de tak Perwijs-Vianden-Nassau toegekend. Deze blijven de plaatselijke heren tot aan de Franse Revolutie. Ze waren

¹⁶ Jan Claesen e.a., 'Archeologienota Grimbergen - Beigemsesteenweg', Archeologienota - Verslag van Resultaten (Kortenaken: ARCHEBO bvba, januari 2018), 20–21.

ondergeschikt aan de heren van Meise, die dan weer afhankelijk waren van de heren van Grimbergen. Er is sprake van de heren van Strombeek tot aan het begin van de 15de eeuw, nadien komt het beheer onder het gezag van de heren van Grimbergen. De borch in het dorpscentrum verdwijnt.

Tot in de 12de eeuw bleef het dorp Bever grotendeels onontgonnen. Het behoorde deels tot de plaatselijke heren en deels tot de hertog van Brabant, die in 1133 zijn deel aan de abdij van Groot-Bijgaarden heeft geschonken. Bever was dus afhankelijk van de abdij van Groot-Bijgaarden en het Kasteel van Bever, dat sinds 1748 de eigendom was van de graven de Villegas de Clercamp. Op het einde van het Ancien Régime werden Strombeek en Bever aparte gemeenten. In 1810 werden ze samengevoegd tot de huidige gemeente Strombeek-Bever en bleef een zelfstandige gemeente tot en met 1976. In 1977 werd Strombeek-Bever een deelgemeente van de fusiegemeente Grimbergen.

Strombeek en Bever waren dan wel administratief gescheiden, ze behoorden wel tot dezelfde parochie. Het gebied zou gekerstend zijn door de Heilige Amandus in de 7de eeuw. Hij zou de eerste bidplaats opgetrokken hebben en wijdde de geneeskrachtige bron in het centrum van Strombeek. In de 10de – 11de eeuw werd deze bidplaats omgevormd tot een eigenkerk van de plaatselijke heren. In de periode 1110-1128 werd de parochie zelfstandig, in 1128 werd het altaar aan de abdij van Grimbergen geschonken.¹⁷

Romeinsesteenweg

De Romeinsesteenweg gaat terug tot de prehistorie en werd in de Romeinse Tijd een zogenaamd diverticulum, een secundaire weg in het Romeinse rijk. Rond 1910 werd de weg gekasseid.¹⁸

3.3.2 Historische situatie aan de hand van cartografische bronnen

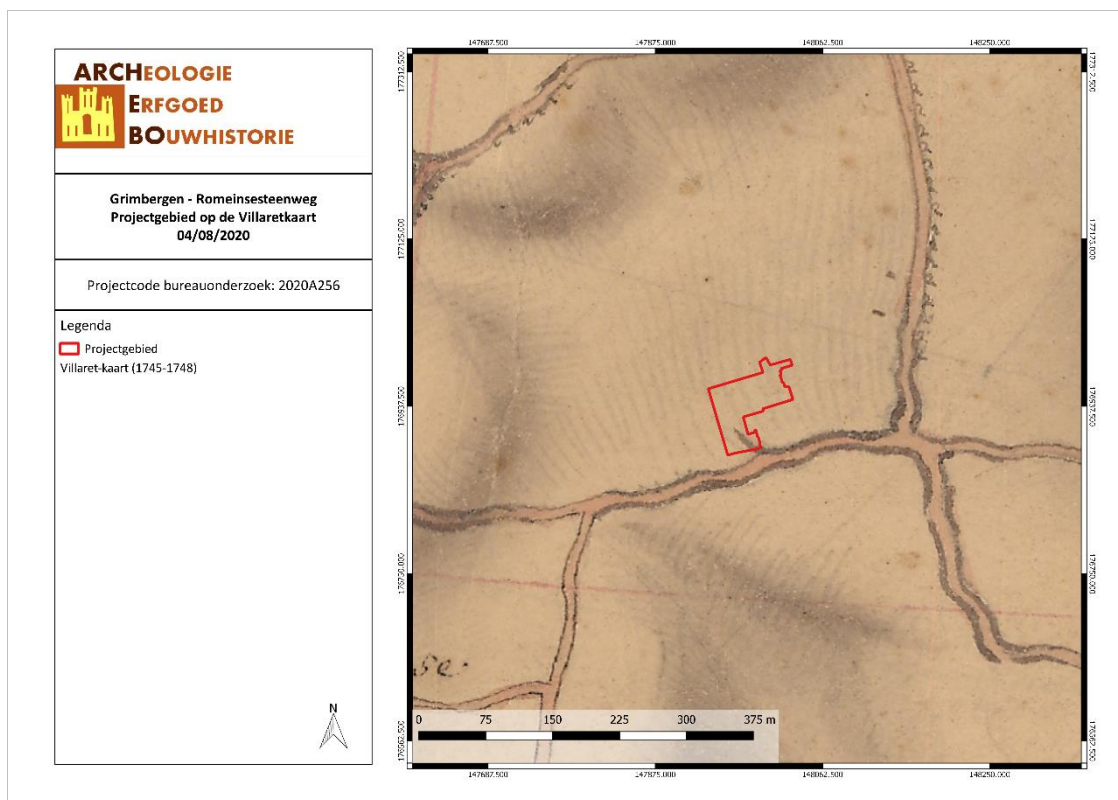
Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Dit om na te gaan of er bebouwing is geweest op het terrein in historische tijden, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16de eeuw of later voorhanden zijn.

Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijkere bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kaarten. Mogelijk eerder aanwezige middeleeuwse structuren waren misschien reeds verdwenen.

Vooreerst worden enkele pre-19de -eeuwse cartografische bronnen behandeld zoals de Villaretkaart en de Ferrariskaart. Op de Villaretkaart (ca. 1745-48) is het projectgebied niet specifiek gekarteerd. Net ten zuiden van het terrein loopt een weg, die grotendeels dezelfde ligging heeft als de huidige Romeinsesteenweg. Op de Ferrariskaart valt af te leiden dat het projectgebied rond 1777 bestond uit akkerland. Het zuiden van het projectgebied kruist met een weg die begrensd wordt door bomen of struiken. Het projectgebied is op beide kaarten onbebouwd.

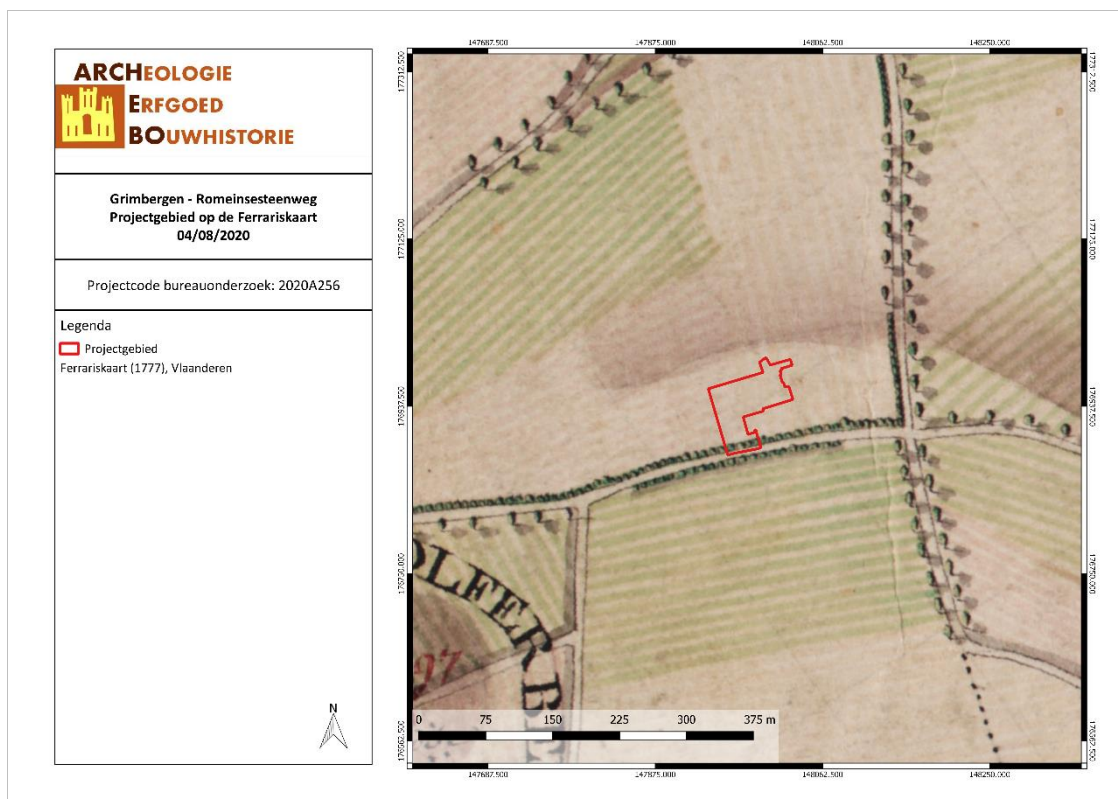
¹⁷ 'Strombeek-Bever', geraadpleegd 16 juni 2020, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/13656>; 'Strombeek-Bever', in *Wikipedia*, 4 mei 2020, <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Strombeek-Bever&oldid=56212455>; 'Bever', geraadpleegd 16 juni 2020, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14599>.

¹⁸ 'Romeinsesteenweg', geraadpleegd 16 juni 2020, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/8411>.

GRRO/20/08/04/18 - Digitale aanmaak

Figuur 28: Detail uit de Villaretkaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2020)

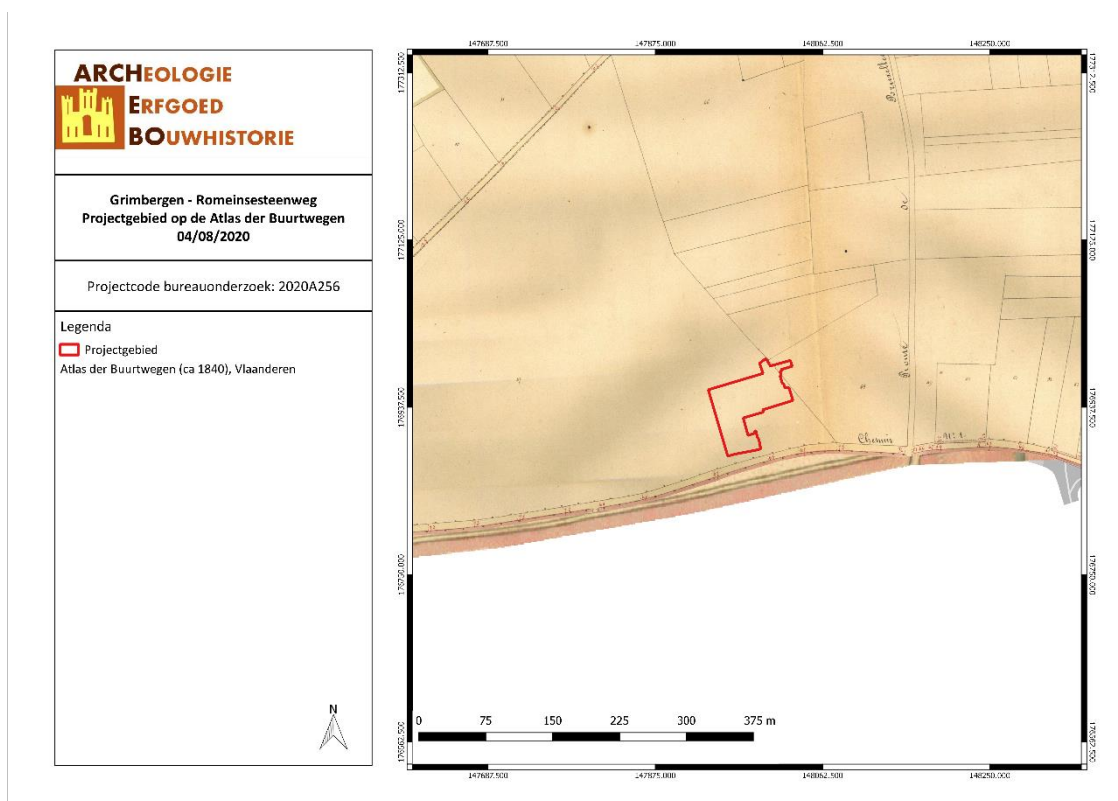

GRRO/20/08/04/19 - Digitale aanmaak

Figuur 29: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2020)

Vervolgens worden vier cartografische bronnen uit de 19de eeuw vergeleken. De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.¹⁹ De kaarten Vandermaelen of Vandermaelenkaarten zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de Ferrariskaarten uit de periode 1771-1778. Met de Popp-kaarten wordt de verzameling van kadasterkaarten bedoeld die in de 19de eeuw uitgegeven werd door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879). Een vierde bron is de topografische kaart van 1873.

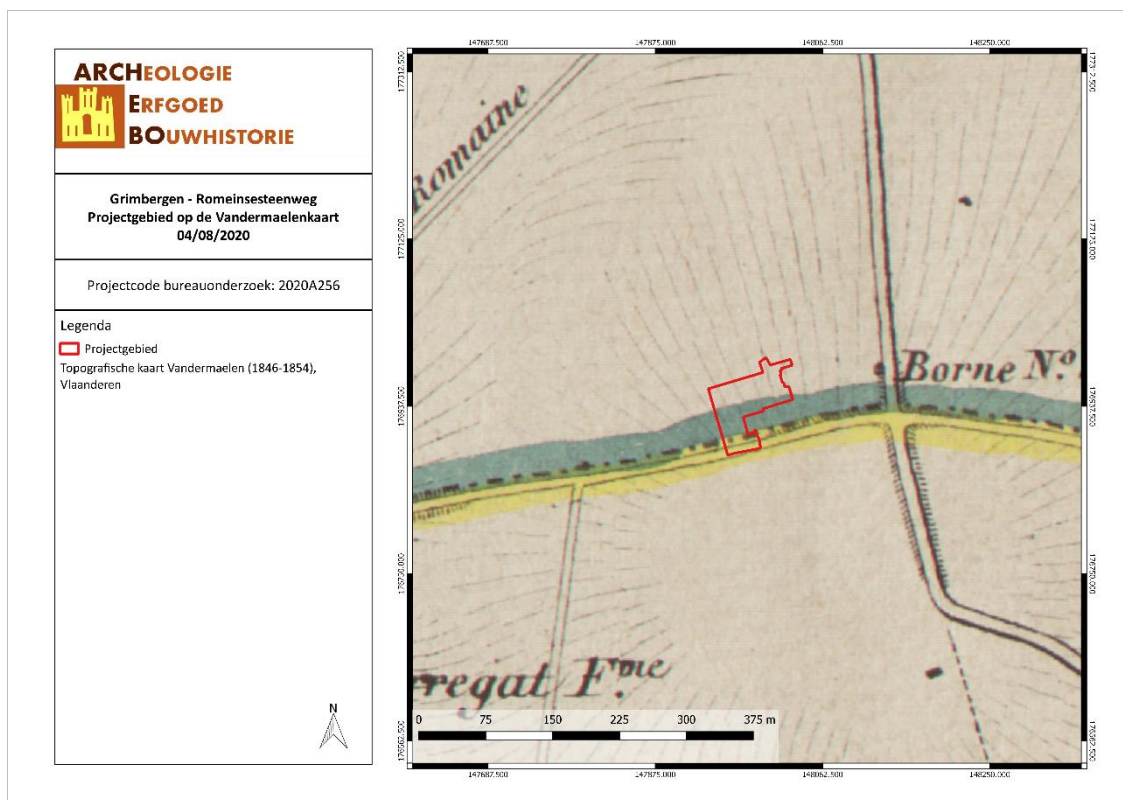
Op 19de-eeuwse cartografische bronnen is het terrein onbebouwd weergegeven. De Atlas der Buurtwegen toont dat het projectgebied grotendeels binnen perceel 47 ligt en in het noorden kruist met perceel 48. De huidige Romeinsesteenweg wordt op deze kaart aangeduid als *Chemin n: 1*. Over het landgebruik rond deze periode geeft deze kaart geen informatie. De Vandermaelenkaart toont het projectgebied eveneens niet specifiek gekarteerd. Er kan dus geen uitspraak gedaan worden over het gebruik van het terrein gedurende deze periode. De dunne lijnen die door het terrein lopen tonen aan dat het projectgebied op een helling ligt. Op de Popp-kaart kruist het projectgebied met de percelen 71d2 en 64. In de leggers is het volgende terug te vinden over deze percelen: perceel 71d2 is land in het bezit van Franciscus Huygens, een landbouwer uit Laken en perceel 64 is land in het bezit van Joannes-Baptiste Lots uit Brussel. De Romeinsesteenweg wordt op de Popp-kaart aangeduid als *Schaepe straet*. De topografische kaart van 1873 toont dezelfde situatie als de andere 19de-eeuwse kaarten.

GRRO/20/08/04/20 - Digitale aanmaak

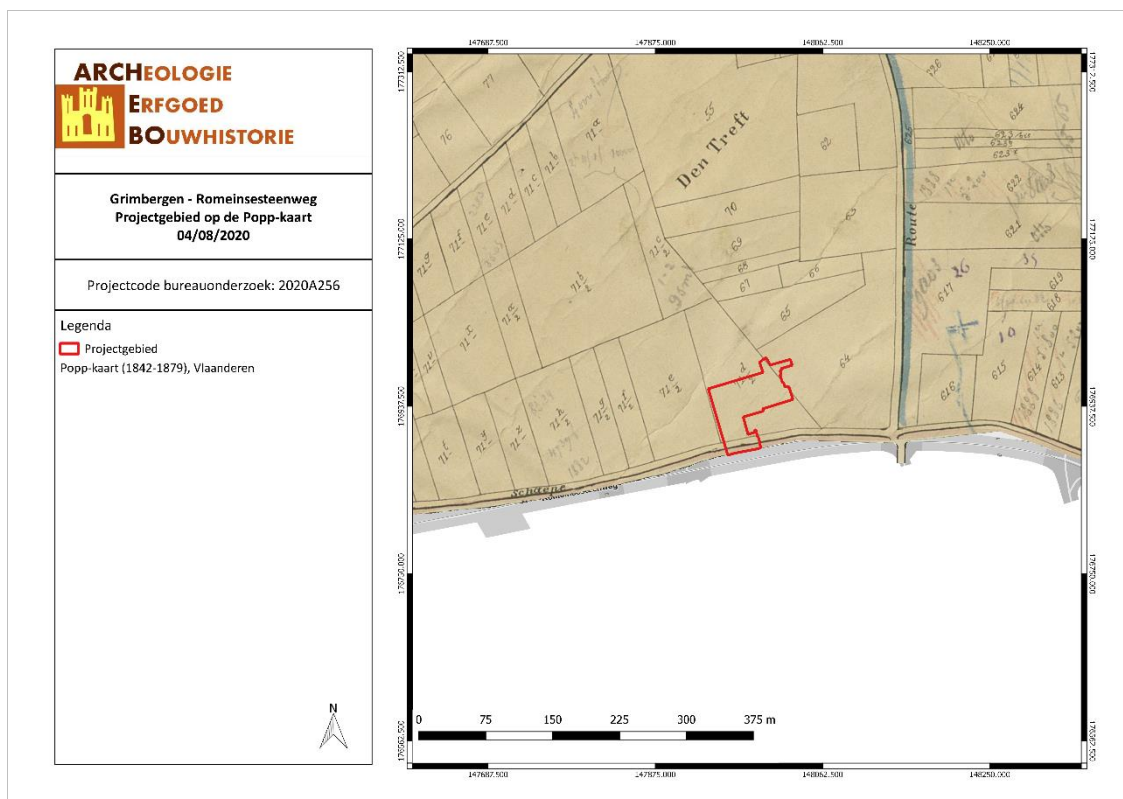
Figuur 30: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2020)

¹⁹ Geopunt Vlaanderen, "Atlas der Buurtwegen", geraadpleegd 2 januari 2018, <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

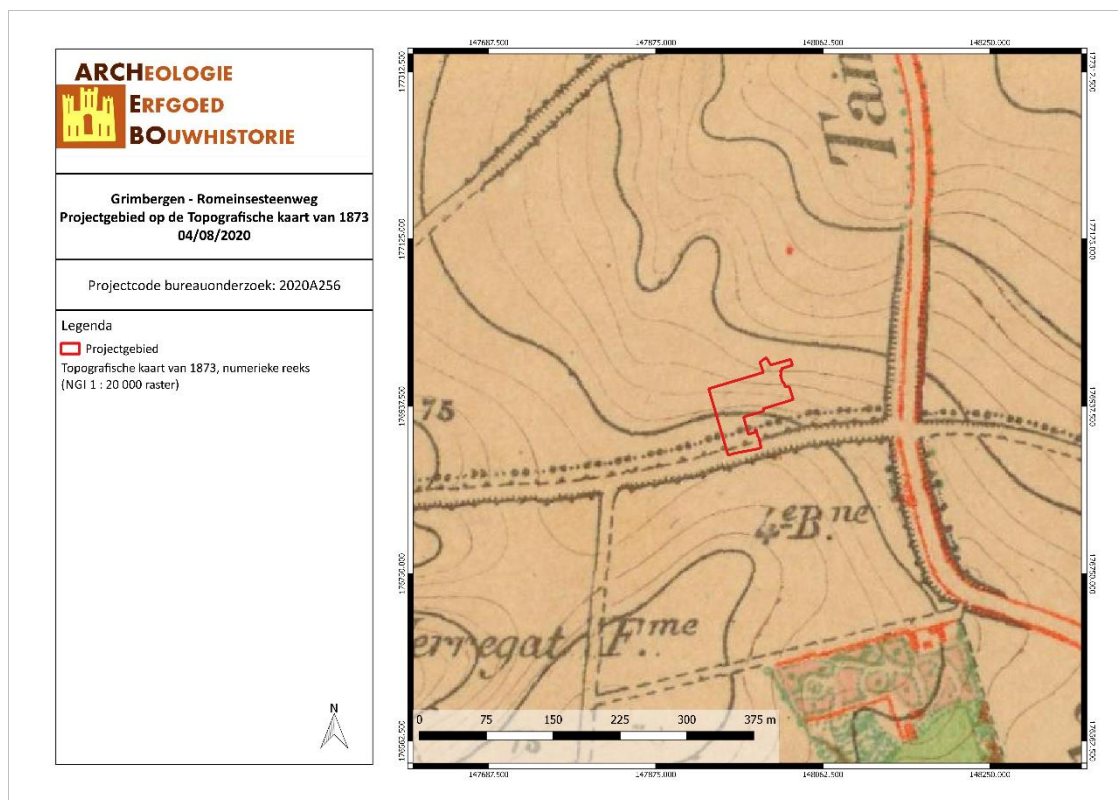
GRRO/20/08/04/21 - Digitale aanmaak

Figuur 31: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2020)

GRRO/20/08/04/22 - Digitale aanmaak

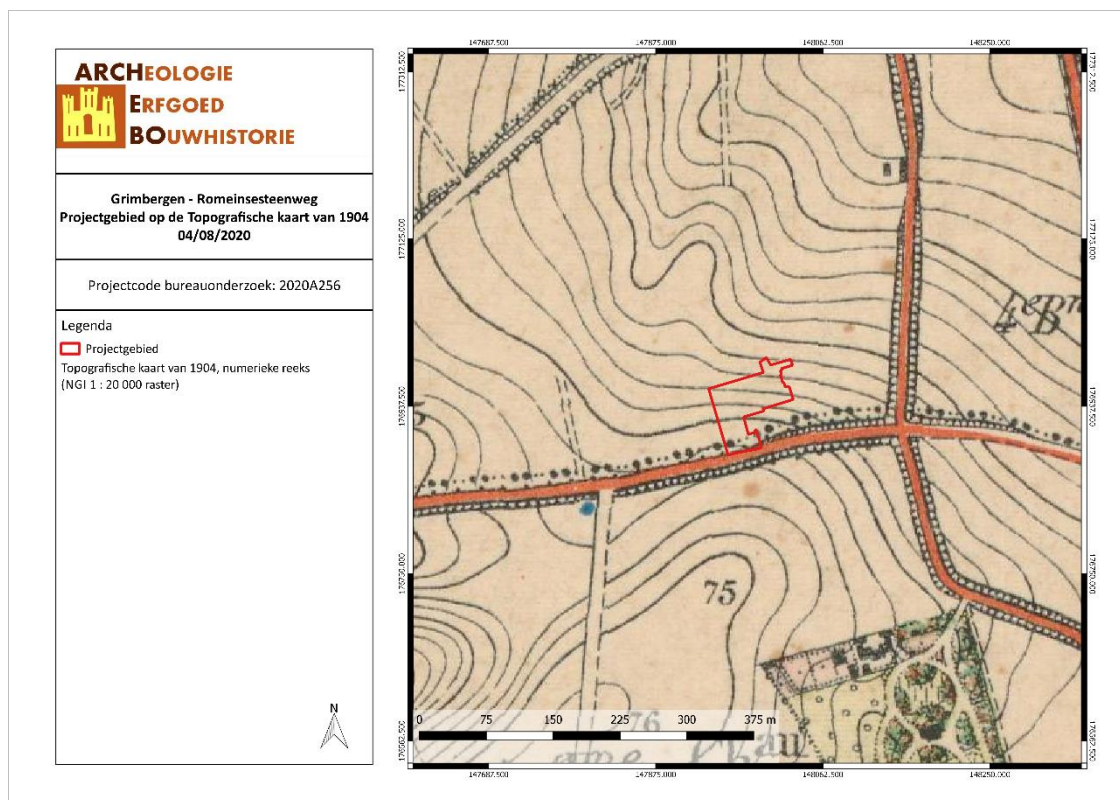
Figuur 32: Situering van het projectgebied op de Poppkaart (Geopunt, 2020)

GRRO/20/08/04/23 - Digitale aanmaak

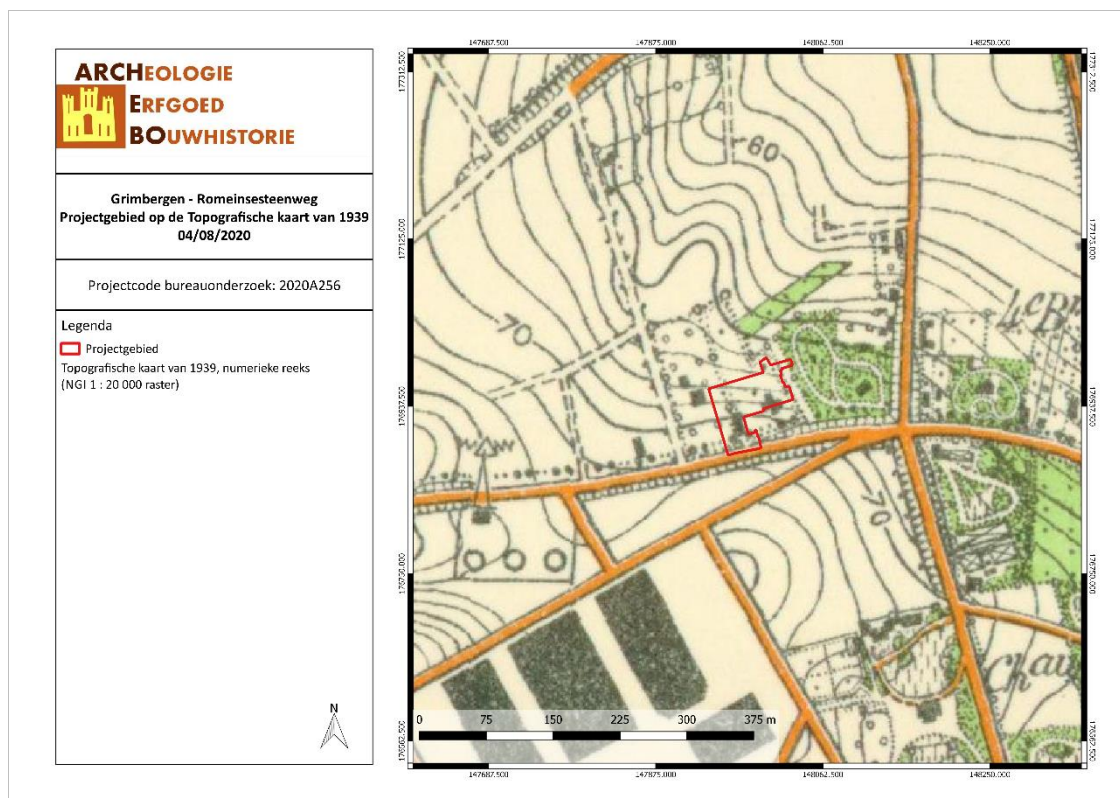
Figuur 33: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2020)

Vervolgens worden er topografische kaarten en luchtfoto's uit de 20ste en 21ste eeuw vergeleken. De topografische kaart van 1904 toont dezelfde situatie als deze van 1873. Het eclectisch landhuis is nog niet weergegeven op de topografische kaart van 1904. De eerste bebouwing wordt weergegeven op de topografische kaart van 1939. Er staan twee gebouwen binnen het terrein. Vermoedelijk gaat het om het dienstgebouw en landhuis. De ligging is vermoedelijk te verklaren door een onnauwkeurigheid bij het georefereren, daar het dienstgebouw in het zuidwesten van het terrein stond en het landhuis ten oosten van het projectgebied staat. Op de topografische kaart van 1969 is grotendeels de huidige situatie weergegeven. Het landhuis ligt aan de oostelijke grens van het projectgebied en in de zuidwestelijke hoek van het projectgebied staat het dienstgebouw. De topografische kaarten van 1981 en 1989 zijn identiek voor dit landsdeel en tonen dezelfde situatie als de topografische kaart van 1969. De orthofoto's van 1971, 1979-1990 en 2000-2003 tonen ook dezelfde situatie, met het dienstgebouw in het zuidwesten van het terrein en het landhuis ten oosten van het terrein. De rest van het projectgebied bestaat uit een groene zone met bomen. Tussen ca. 2003 en ca. 2005 worden de bomen binnen het terrein grotendeels gerooid. In deze periode worden ten oosten van het projectgebied gebouwen van het business park Heizel opgericht. Het projectgebied wordt gebruikt als werfzone. In de periode 2008-2011 werd het dienstgebouw gesloopt. Op een zuidwest-noordoost as loopt een semi-verharde weg door het projectgebied, die aansluit op een brandweg in het noorden van het projectgebied. De brandweg loopt naar één van de gebouwen in het business park. De rest van het terrein is braakliggend. Tussen 2013 en 2014 wordt een deel van de verharde parking in het zuiden van het projectgebied aangelegd. In de periode 2015-2016 wordt deze parking verder uitgebreid. Tenslotte wordt in de periode 2016-2017 een groot deel van de bomen binnen het terrein gerooid.

GRRO/20/08/04/24 - Digitale aanmaak

Figuur 34: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2020)

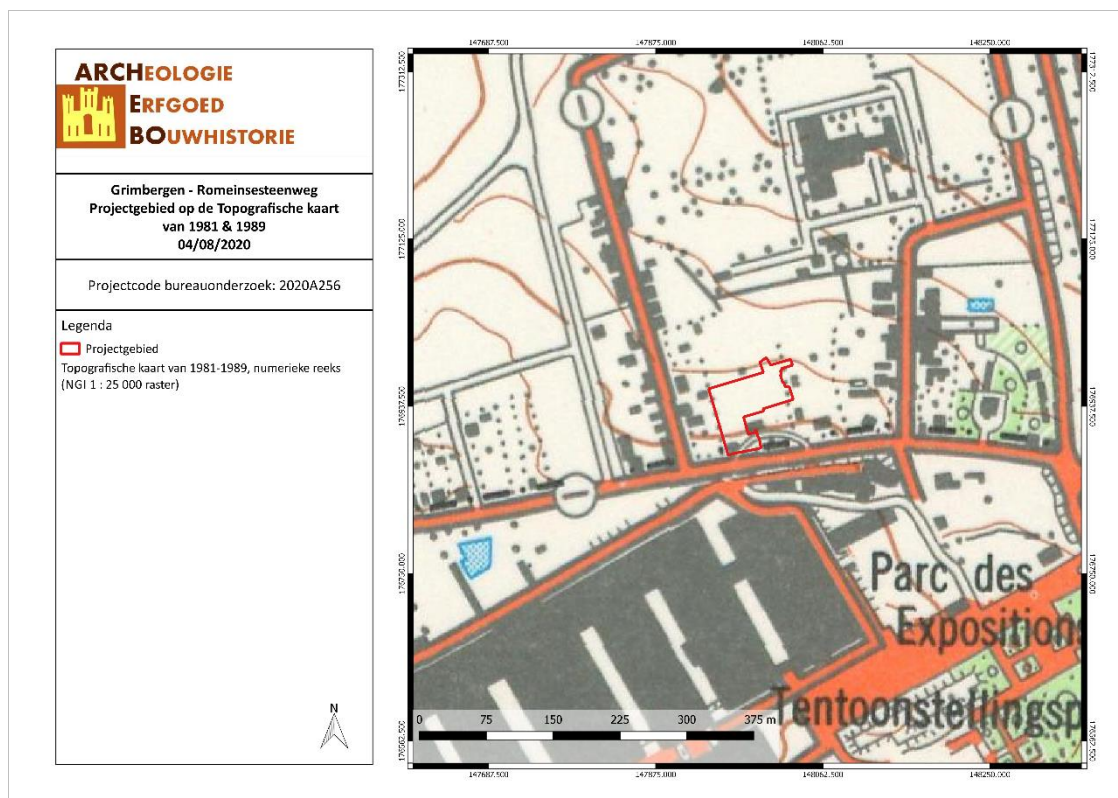

GRRO/20/08/04/25 - Digitale aanmaak

Figuur 35: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2020)

GRRO/20/08/04/26 - Digitale aanmaak

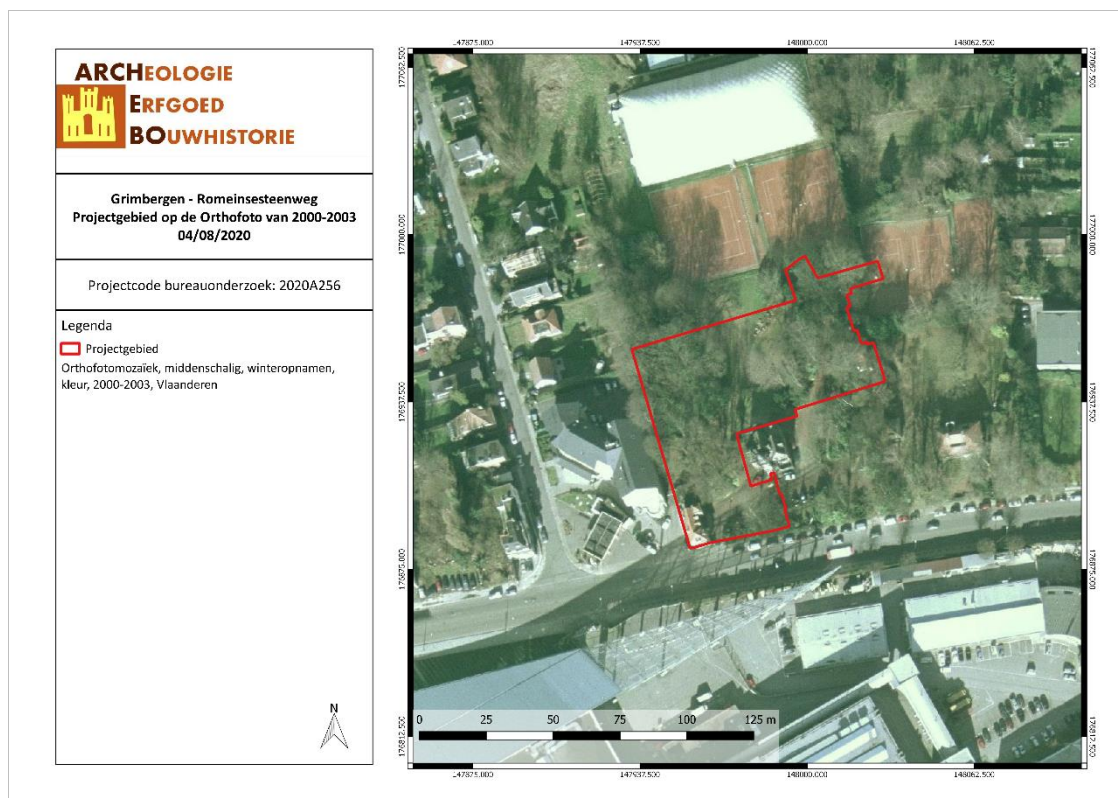
Figuur 36: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2020)

GRRO/20/08/04/27 - Digitale aanmaak

Figuur 37: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981 & 1989 (Cartesius, 2020)

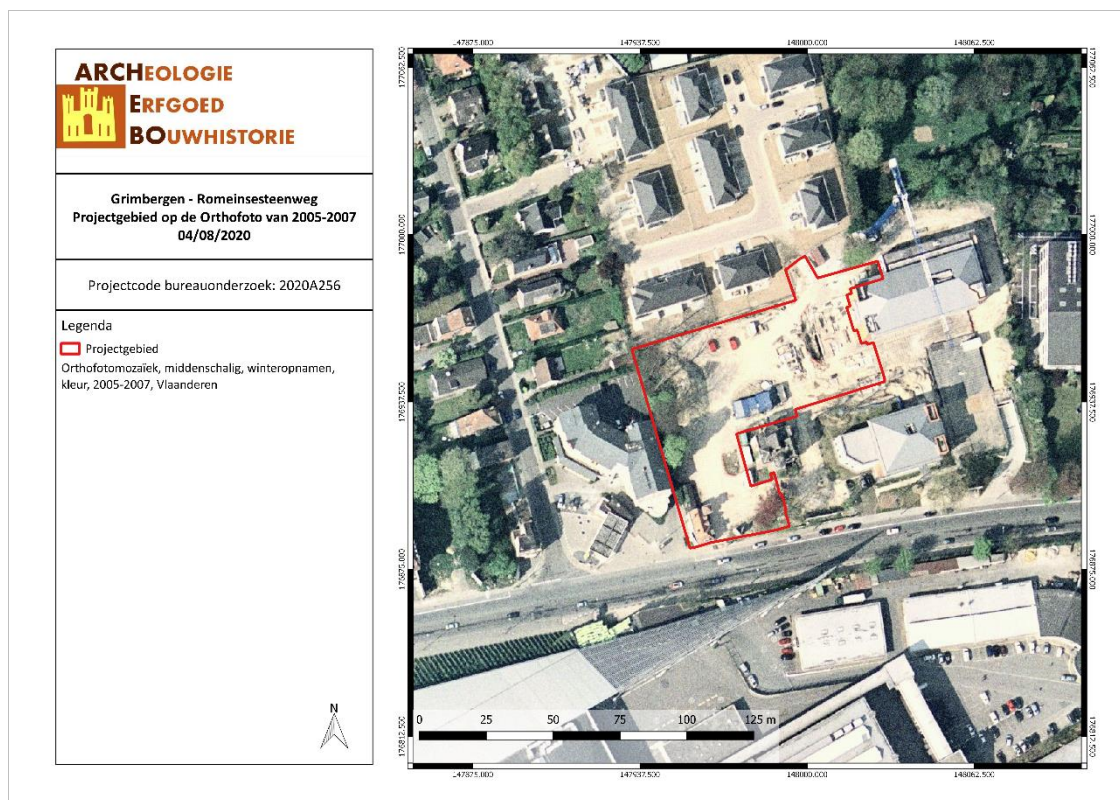

GRRO/20/08/04/28 - Digitale aanmaak

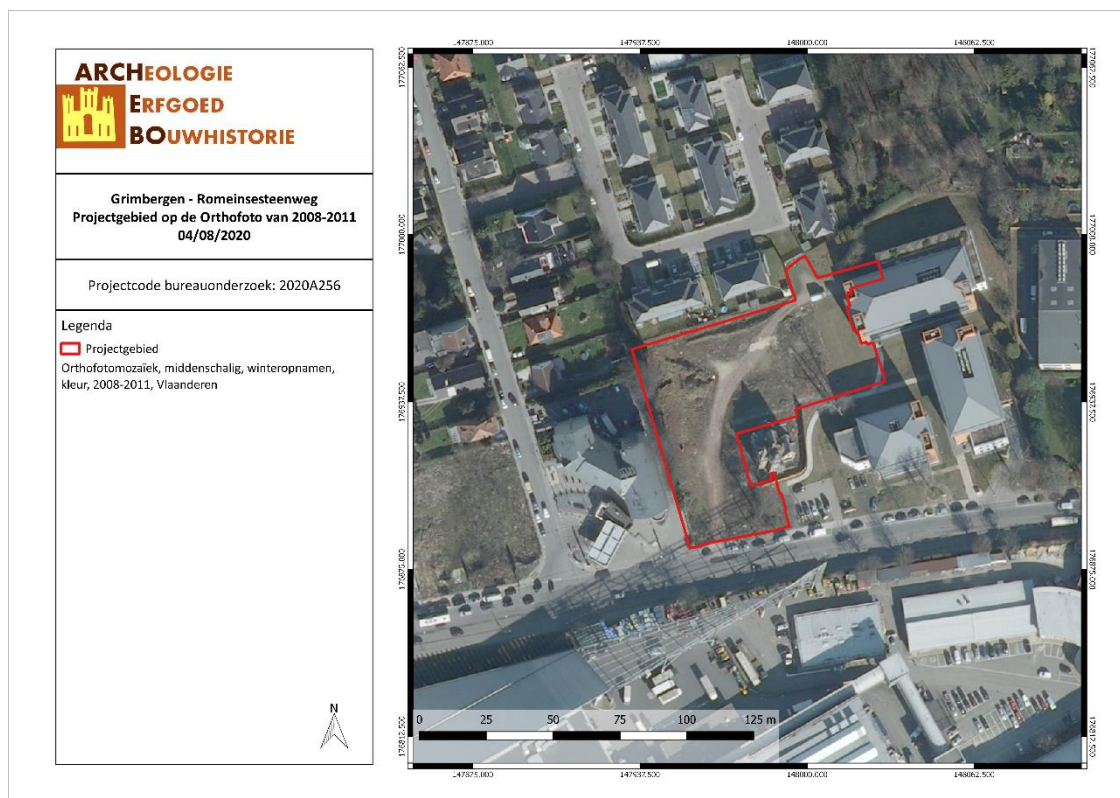
Figuur 38: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1979-1990 (Geopunt, 2020)

GRRO/20/08/04/29 - Digitale aanmaak

Figuur 39: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2000-2003 (Geopunt, 2020)

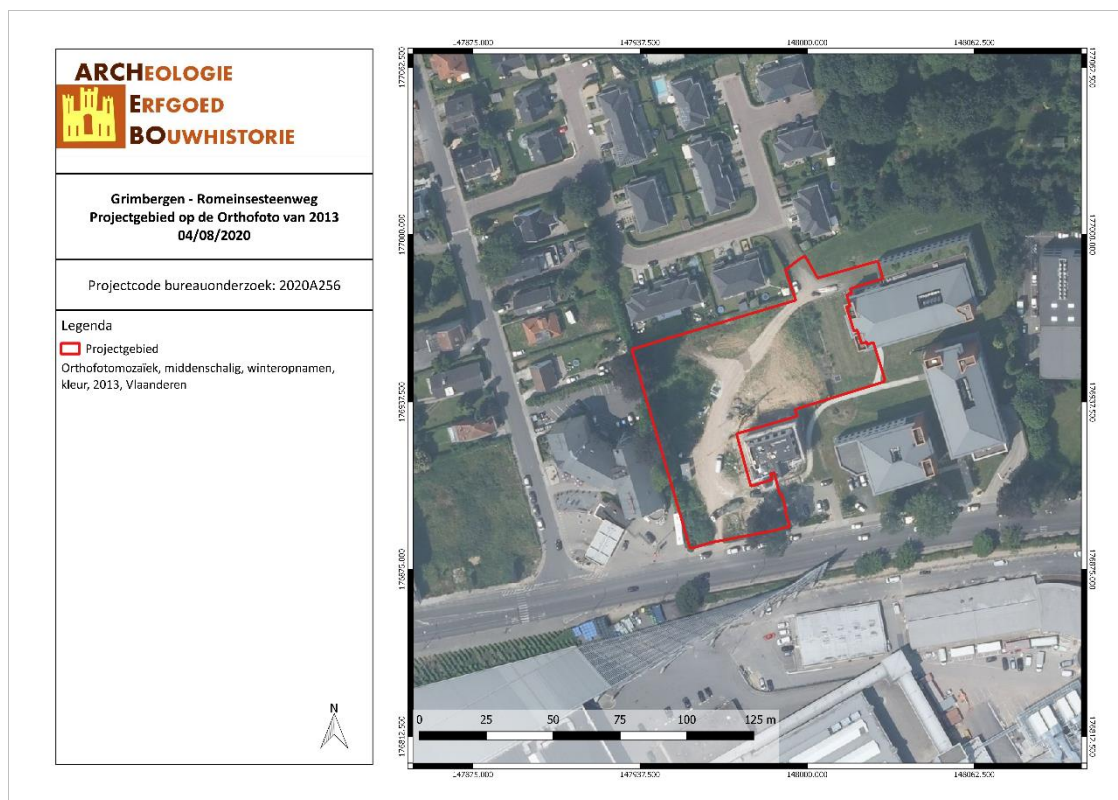

GRRO/20/08/04/30 - Digitale aanmaak

Figuur 40: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2005-2007 (Geopunt, 2020)

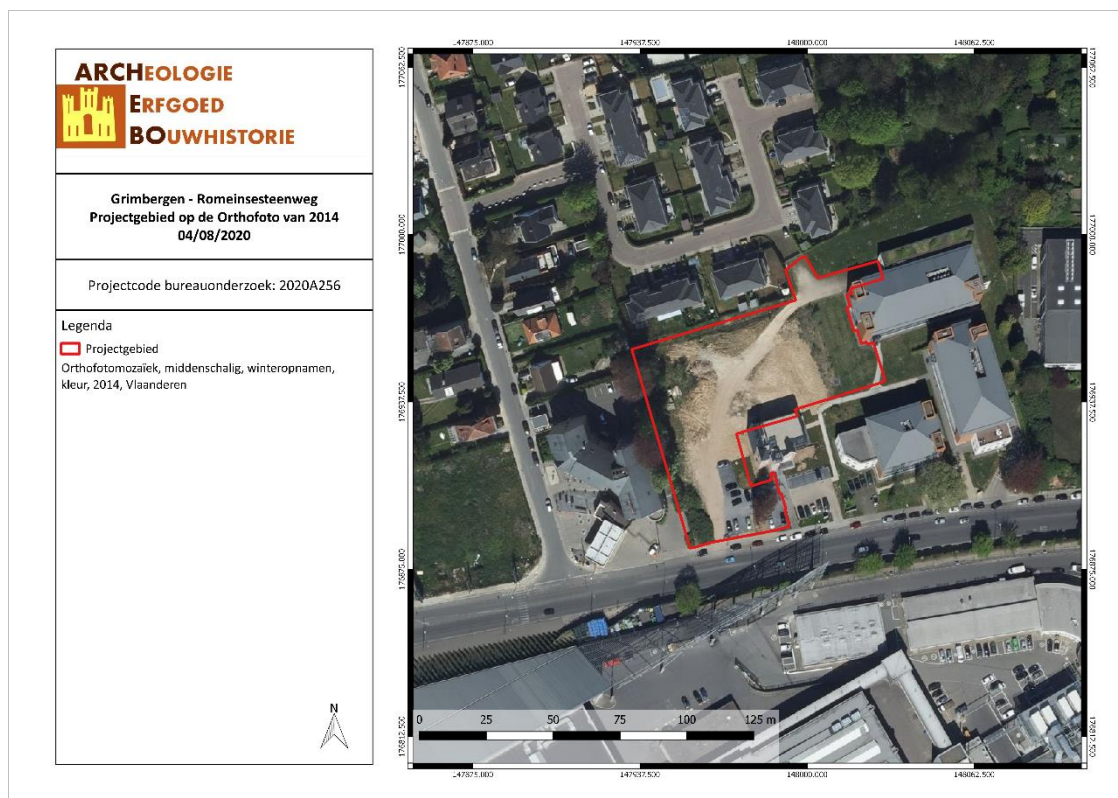
GRRO/20/08/04/31 - Digitale aanmaak

Figuur 41: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2008-2011 (Geopunt, 2020)

GRRO/20/08/04/32 - Digitale aanmaak

Figuur 42: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2013 (Geopunt, 2020)

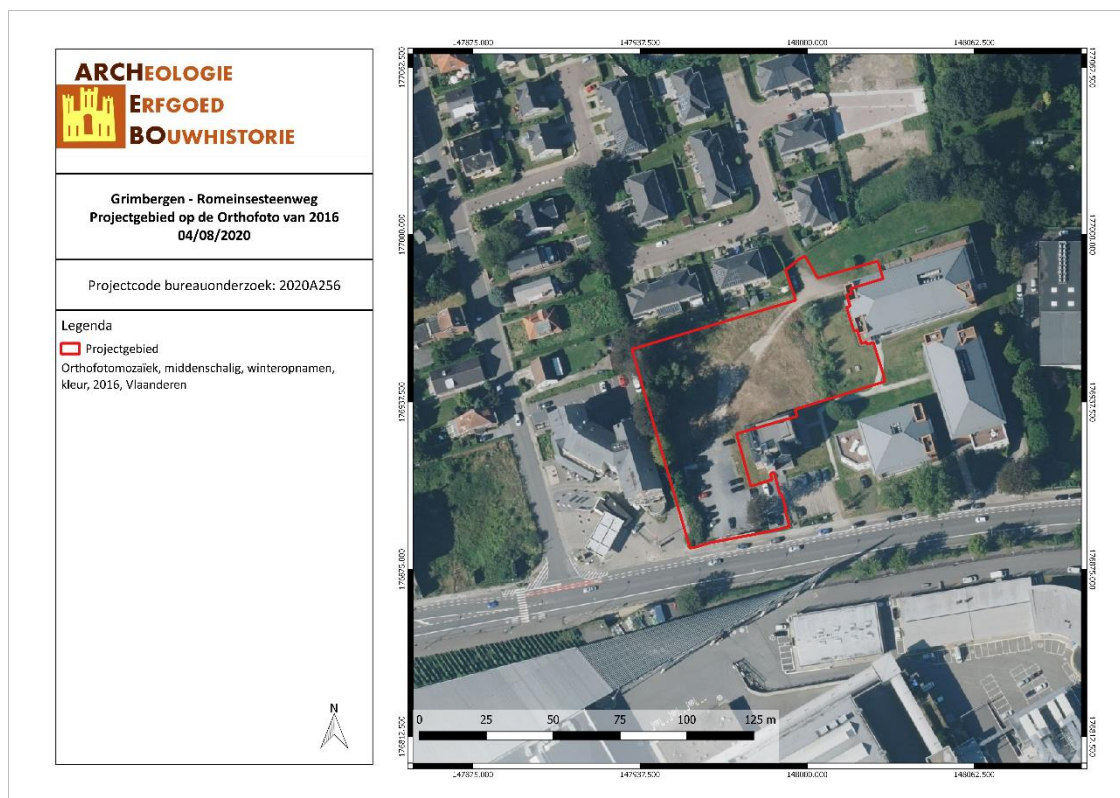
GRRO/20/08/04/33 - Digitale aanmaak

Figuur 43: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2014 (Geopunt, 2020)

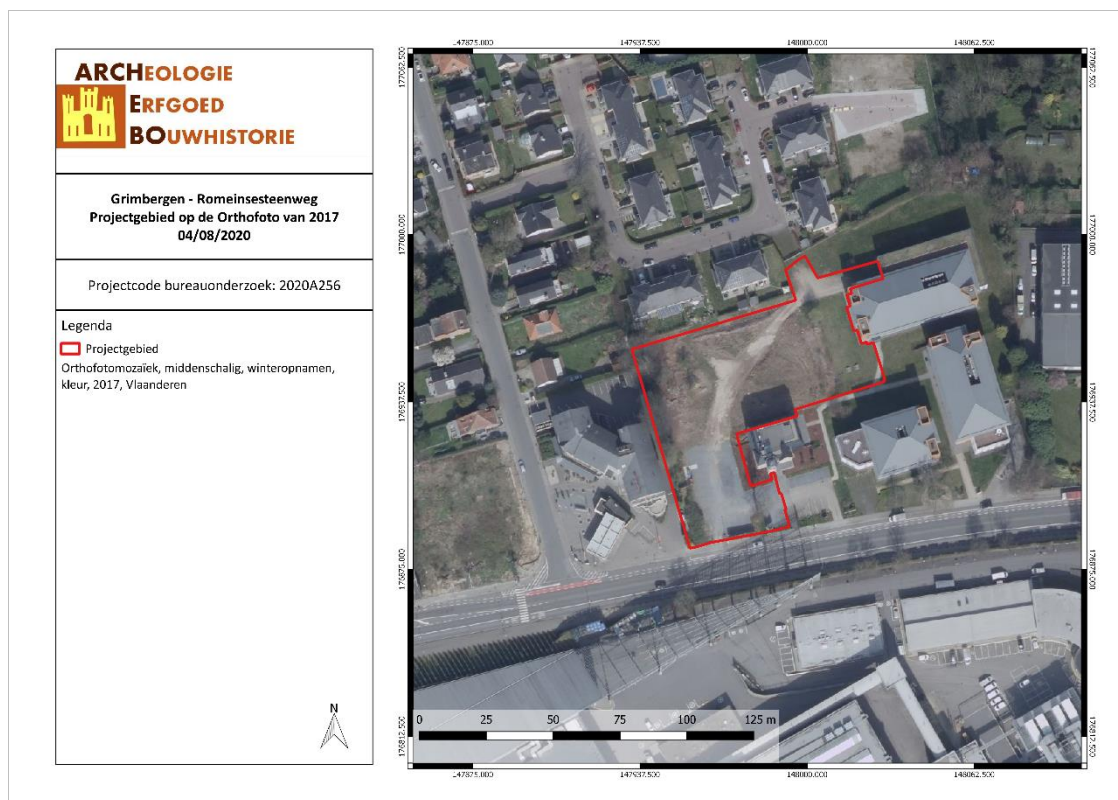
GRRO/20/08/04/34 - Digitale aanmaak

Figuur 44: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2015 (Geopunt, 2020)

GRRO/20/08/04/35 - Digitale aanmaak

Figuur 45: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2016 (Geopunt, 2020)

GRRO/20/08/04/36 - Digitale aanmaak

Figuur 46: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2017 (Geopunt, 2020)

3.4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied bebouwing aanwezig is geweest tussen ca. 1939 en ca. 2011. Het betreft het dienstgebouw dat bij het landhuis hoort. Historisch gezien kunnen we voor het projectgebied dan ook spreken van een lage densiteit aan bebouwing.

In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een opgevolde poel/waterkuil of microdepressie met handgevormd aardewerk uit de Metaaltijden met daarrond een aantal vermoedelijke paalkuilen, resten van een baksteenbouw uit de 20ste eeuw en enkele niet-gedateerde kuilen en greppels (CAI 223507), enkele scherven aardewerk uit de Late Middeleeuwen en enkele (afval)kuilen uit de Nieuwe Tijd (CAI 224125) en een slijpsteen in zandsteen uit de Prehistorie, een grote steen in zandsteen, vermoedelijk uit de Steentijd, een gepolijste bijl (silex) uit het Neolithicum, een fragment terra sigillata en een fragment van tegulae uit de Romeinse Tijd en een stijgbeugel, hoefijzers en de fundering van een weg uit de (Post-)Middeleeuwen (losse vondsten), de Verregat-hoeve uit de 17de-20ste eeuw en de Ossegem-hoeve uit de 12de-20ste eeuw (gelokaliseerde sites), een kapel uit de 12de-17de eeuw (niet-gelokaliseerde site) en de Romeinsesteenweg, een steengroeve die teruggaat tot de Romeinse Tijd en sporen van het buitenverblijf van abt Precipiano uit de 17de-19de eeuw (potentiële sites).

Gezien de topografische ligging op een noordoost-gerichte helling en door de vondsten in de omgeving is er een verwachting op Steentijd. Op basis van deze ligging en de recent vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

4 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek samengevat en geanalyseerd. Deze analyse leidt tot een advies voor een eventueel vervolgonderzoek of voor een vrijgave van het terrein. Dit advies dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

4.1 ALGEMEEN

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan de Romeinsesteenweg 566 in Strombeek-Bever (Grimbergen, Vlaams-Brabant). Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever een nieuw gebouw oprichten waarin een hotel en kantoren worden ondergebracht. Het gebouw zal ook voorzien zijn van twee kelderverdiepingen. Rond de nieuwbouw zullen enkele nieuwe verhardingen en groene zones aangelegd worden. Het projectgebied is ca. 4 944,12 m² groot.

4.2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit bureauonderzoek was een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij kunnen volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*

Historische gegevens werden door middel van bronnenonderzoek en cartografisch onderzoek verworven. Cartografisch onderzoek heeft aangetoond dat er bebouwing aanwezig was binnen het projectgebied tussen ca. 1939 en ca. 2011. Het gaat om het dienstgebouw van het landhuis.

In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een opgevolde poel/waterkuil of microdepressie met handgevormd aardewerk uit de Metaaltijden met daarrond een aantal vermoedelijke paalkuilen, resten van een baksteenbouw uit de 20ste eeuw en enkele niet-gedateerde kuilen en greppels (CAI 223507), enkele scherven aardewerk uit de Late Middeleeuwen en enkele (afval)kuilen uit de Nieuwe Tijd (CAI 224125) en een slijpsteen in zandsteen uit de Prehistorie, een grote steen in zandsteen, vermoedelijk uit de Steentijd, een gepolijste bijl (silex) uit het Neolithicum, een fragment terra sigillata en een fragment van tegulae uit de Romeinse Tijd en een stijgbeugel, hoefijzers en de fundering van een weg uit de (Post-)Middeleeuwen (losse vondsten), de Verregat-hoeve uit de 17de-20ste eeuw en de Ossegem-hoeve uit de 12de-20ste eeuw (gelokaliseerde sites), een kapel uit de 12de-17de eeuw (niet-gelokaliseerde site) en de Romeinsesteenweg, een steengroeve die teruggaat tot de Romeinse Tijd en sporen van het buitenverblijf van abt Precipiano uit de 17de-19de eeuw (potentiële sites).

2. *Welke info valt er te vinden over de voormalige constructies op het terrein?*

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied bebouwing stond tussen ca. 1939 en ca. 2011. Dit werd achterhaald a.d.h.v. topografische kaarten uit de 20ste eeuw en luchtfoto's uit de 20ste en 21ste eeuw.

3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?*

Op basis van de historische bronnen en kaarten kan geen uitsluitel gemaakt worden in de te verwachten structuren.

4. In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?

Ter hoogte van de bestaande parking en semi-verharde weg is er verstoring van de bodem en het bodemarchief te verwachten. Het terrein is in 2003-2005 benut als werfzone wat de bodem ook verstoord kan hebben. Toekomstige verstoringen zijn te verwachten bij het opbreken van de parking en het bouwen van het hotel en de kantoren. De eerste kelderverdieping zal de bodem tot op ca. 3,88m diepte (inclusief vloerplaat) verstoren, de tweede kelderverdieping zal de bodem tot op ca. 7m diepte (inclusief vloerplaat) verstoren.

4.3 SAMENVATTING / ASSESSMENT BUREAUONDERZOEK

In deze samenvatting wordt een kort overzicht gegeven van de werkwijze van het bureauonderzoek en de belangrijkste conclusies. Bovendien wordt een afweging gemaakt van de noodzaak voor verder vooronderzoek voor de locatie.

4.3.1 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek

Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever een nieuw gebouw oprichten waarin een hotel en kantoren worden ondergebracht. De kantoorruimtes bevinden zich in het oostelijk deel van het gebouw en zullen verdeeld zijn over een gelijkvloers en drie verdiepingen, het hotel, in het westelijk deel van het gebouw, zal bestaan uit een gelijkvloers en vier verdiepingen. Het gebouw zal ook voorzien zijn van twee kelderverdiepingen. De eerste verdieping zal de bodem tot ca. 3,28m diepte (excl. fundering) verstoren, de tweede verdieping tot ca. 6,45m diepte (excl. fundering). De vloerplaat van zal 60cm dik zijn. De bodem zal bijgevolg tot op een diepte van ca. 7m verstoord worden. In het zuiden van het projectgebied zal een inrit voor de kelderverdiepingen aangelegd worden in uitgewassen beton. Ook aan de inkom van het hotel zal de bodem verhard worden d.m.v. uitgewassen beton. Aan de inkom vertrekt een pad, aangelegd in grote betontegels, dat langs de nieuwbouw zal lopen. Naast de inrit wordt een brandweg voorzien. Deze zal deels in grasdallen en deels in grindgazon aangelegd worden en aansluiten op de bestaande brandweg (die behouden blijft). Tenslotte zal tussen de verhardingen, de nieuwbouw en de bestaande bebouwing een mix van vegetatie aangeplant worden. Het projectgebied is ca. 4 944,12 m² groot.

In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een opgevulde poel/waterkuil of microdepressie met handgevormd aardewerk uit de Metaaltijden met daarrond een aantal vermoedelijke paalkuilen, resten van een baksteenbouw uit de 20ste eeuw en enkele niet-gedateerde kuilen en greppels (CAI 223507), enkele scherven aardewerk uit de Late Middeleeuwen en enkele (afval)kuilen uit de Nieuwe Tijd (CAI 224125) en een slijpsteen in zandsteen uit de Prehistorie, een grote steen in zandsteen, vermoedelijk uit de Steentijd, een gepolijste bijl (silex) uit het Neolithicum, een fragment terra sigillata en een fragment van tegulae uit de Romeinse Tijd en een stijgbeugel, hoefijzers en de fundering van een weg uit de (Post-)Middeleeuwen (losse vondsten), de Verregat-hoeve uit de 17de-20ste eeuw en de Ossegem-hoeve uit de 12de-20ste eeuw (gelokaliseerde sites), een kapel uit de 12de-17de eeuw (niet-gelokaliseerde site) en de Romeinsesteenweg, een steengroef die teruggaat tot de Romeinse Tijd en sporen van het buitenverblijf van abt Precipiano uit de 17de-19de eeuw (potentiële sites).

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied bebouwing stond tussen ca. 1939 en ca. 2011.

Op de bodemkaart wordt het terrein gekarteerd als **OB** (bebouwde zone) en **Aba1** (niet gleyige leemgronden met textuur B horizont en een dunne A horizont (dunner dan 40cm)). Het projectgebied ligt op een noordoost-gerichte helling aan de Maalbeek- en Tangebeek-vallei. Vanaf ca. 950m ten

westen van het projectgebied loopt de Leestbeek, een aftakking van de Maalbeek. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 67 en 70 meter boven de zeespiegel.

Gezien de topografische ligging op een noordoost-gerichte helling en door de vondsten in de omgeving is er een verwachting op Steentijd. Op basis van deze ligging en de recent vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

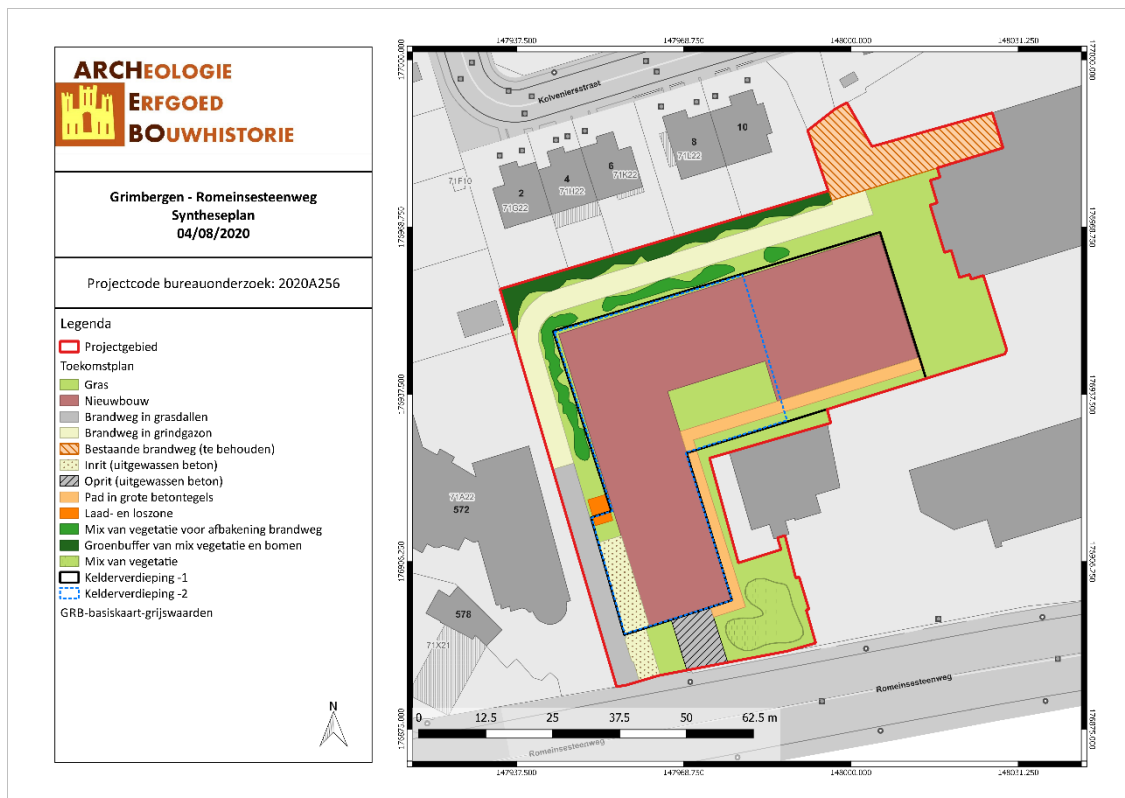
4.3.2 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek

Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever een nieuw gebouw oprichten waarin een hotel en kantoren worden ondergebracht. Het gebouw zal ook voorzien zijn van twee kelderverdiepingen. Rond de nieuwbouw zullen enkele nieuwe verhardingen en groene zones aangelegd worden. Het projectgebied is ca. 4 944,12 m² groot.

In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een opgevulde poel/waterkuil of microdepressie met handgevormd aardewerk uit de Metaaltijden met daarrond een aantal vermoedelijke paalkuilen, resten van een baksteenbouw uit de 20ste eeuw en enkele niet-gedateerde kuilen en greppels (CAI 223507), enkele scherven aardewerk uit de Late Middeleeuwen en enkele (afval)kuilen uit de Nieuwe Tijd (CAI 224125) en een slijpsteen in zandsteen uit de Prehistorie, een grote steen in zandsteen, vermoedelijk uit de Steentijd, een gepolijste bijl (silex) uit het Neolithicum, een fragment terra sigillata en een fragment van tegulae uit de Romeinse Tijd en een stijgbeugel, hoefijzers en de fundering van een weg uit de (Post-)Middeleeuwen (losse vondsten), de Verregat-hoeve uit de 17de-20ste eeuw en de Ossegem-hoeve uit de 12de-20ste eeuw (gelokaliseerde sites), een kapel uit de 12de-17de eeuw (niet-gelokaliseerde site) en de Romeinsesteenweg, een steengroef die teruggaat tot de Romeinse Tijd en sporen van het buitenverblijf van abt Precipiano uit de 17de-19de eeuw (potentiële sites).

Gedurende zeker de 20ste eeuw is de bodem verstoord geweest door het plaatsen en verwijderen van bebouwing. Het is moeilijk om in te schatten hoe groot de veroorzaakte verstoring is.

Omwille van de ligging kunnen steentijdsites verwacht worden. Sporensites kunnen eveneens verwacht worden.

GRRO/20/08/04/37 - Digitale aanmaak

Figuur 47: Syntheseplan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2020)

4.4 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat de geplande werken het archeologisch bodemarchief zullen verstoren. Dit wordt kort besproken in het 'Programma van maatregelen'.

5 BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Bartholomieux, Bart, Tina Bruyninckx, en Lise Demeulemeester. 'Archeologienota Grimbergen Acacialaan (prov. Vlaams-Brabant)'. Archeologienota - Verslag van Resultaten. Ingelmunster: Monument Vandekerckhove nv, 2018.

Claesen, Jan, Ben Van Genechten, Giel Verbeelen, Evelien Dirix, Annelien Sys, Evelien Audenaert, en Kevin Bouckaert. 'Archeologienota Grimbergen - Beigemsesteenweg'. Archeologienota - Verslag van Resultaten. Kortenaken: ARCHEBO bvba, januari 2018.

Cryns, Jasmine, en Pieter Laloo. '22254 Strombeek-Bever Archeologienota Deel 2: Verslag van Resultaten'. Archeologienota - Verslag van Resultaten. Bredene: Ghent Archaeological Team bvba, 2016.

De Gryse, Janiek, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Joren De Tollenaere, en Aaron Willaert. 'Boechoutlaan 102 (Grimbergen, Vlaams-Brabant)'. Archeologienota - Verslag van Resultaten. Sint-Michiels-Brugge: Ruben Willaert bvba, 2018.

De Tollenaere, Joren, Wouter Van Goidsenhoven, Janiek De Gryse, Clara Thys, en Jeroen Van Rooij. 'Eurostadium (Gemeente Grimbergen, Prov. Vlaams-Brabant)'. Archeologienota. Sint-Michiels-Brugge: Ruben Willaert bvba, juli 2016.

Jansen, Irene, Emmy Nijssen, en Jan Coenaerts. 'Prospectie met ingreep in de bodem te Strombeek-Bever (Vlaams-Brabant) ter hoogte van het Sint-Amandsplein en Gemeenteplein (22.254)'. Nota - Verslag van Resultaten. Gent: ABO nv, februari 2018.

Janssens, David. 'Nota Boechoutlaan 102, Grimbergen (Vlaams-Brabant)'. Nota - Verslag van Resultaten. Gent: ADEDE bvba, 2020.

Konijnenburg, Rik van de. 'Archeologienota met uitgesteld onderzoek Grimbergen (Strombeek-Bever), Oude Mechelsestraat 4a-4b - 2017I105'. Archeologienota. Bree: HAAST bvba, 2017.

Konijnenburg, Rik van de. 'Archeologienota met uitgesteld onderzoek Grimbergen (Strombeek-Bever), Oude Mechelsestraat 4a-4b - 2020B363'. Archeologienota - Verslag van Resultaten. Bree: HAAST bvba, 2020.

Laga, Pieter, Stephen Louwye, en Stéphane Geets. 'Paleogene and Neogene lithostratigraphic units (Belgium)', *Geologica Belgica*, 4/1-2 (2001): 135–52.

Leenknecht, Birgit, en Jeroen Vermeersch. 'Archeologienota Strombeek-Bever (Grimbergen) Lakensestraat (prov. Vlaams-Brabant)'. Archeologienota - Verslag van Resultaten. Ingelmunster: Monument Vandekerckhove nv, 2019.

Schroyen, Kristof. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - Kaartblad 31-39 Brussel-Nijvel*. Quartairgeologische Kaart. Brussel: Vlaamse Overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen, 2003.

Van Ranst, E., en C. Sys. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)*. Gent: Laboratorium voor Bodemkunde - Universiteit Gent, 2000.

Verbeke, Erik, Joren De Tollenaere, Wouter Van Goidsenhoven, Janiek De Gryse, Clara Thys, en Jeroen Van Rooij. 'Eurostadium (Grimbergen, Vlaams-Brabant) - Rechtzetting nota'. Nota - Verslag van Resultaten. Sint-Michiels-Brugge: Ruben Willaert bvba, april 2017.

Online bronnen

Agentschap Onroerend Erfgoed. 'Inventaris Onroerend Erfgoed'. Geraadpleegd 17 januari 2017. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/>.

'Bever'. Geraadpleegd 16 juni 2020. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/14599>.

'Eclectisch landhuis van 1902'. Geraadpleegd 15 juni 2020. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/32945>.

'Eclectisch landhuis van 1902'. Geraadpleegd 15 juni 2020. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/75346>.

Geopunt Vlaanderen. 'Atlas der Buurtwegen'. Geraadpleegd 2 januari 2017. <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

'Romeinsesteenweg'. Geraadpleegd 16 juni 2020. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/8411>.

'Strombeek-Bever'. In *Wikipedia*, 4 mei 2020. <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Strombeek-Bever&oldid=56212455>.

'Strombeek-Bever'. Geraadpleegd 16 juni 2020. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13656>.

6 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen	4
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2020) .	6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2020).....	6
Figuur 4: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2020).....	8
Figuur 5: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2020).....	9
Figuur 6: Inplanting (Wouters Verschuren Architecten, 2020)	10
Figuur 7: Gelijkvloers (Wouters Verschuren Architecten, 2020).....	10
Figuur 8: Kelderverdieping -1 (Wouters Verschuren Architecten, 2020)	11
Figuur 9: Kelderverdieping -2 (Wouters Verschuren Architecten, 2020)	11
Figuur 10: Snede AA (Wouters Verschuren Architecten, 2020)	12
Figuur 11: Snede BB (Wouters Verschuren Architecten, 2020)	12
Figuur 12: Snede CC (Wouters Verschuren Architecten, 2020)	13
Figuur 13: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2020)	13
Figuur 14: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2020).....	15
Figuur 15: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2020)	15
Figuur 16: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in ZO-NW-ZO-NW richting (Geopunt, 2020)	16
Figuur 17: Grimbergen aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2020)	16
Figuur 18: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2020).....	17
Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2020)	18
Figuur 20: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2020)	18
Figuur 21: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2020)	19
Figuur 22: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2020)	20
Figuur 23: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, 2020).....	20
Figuur 24: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2020).....	21
Figuur 25: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2020)	22
Figuur 26: Kaart met aanduiding van het projectgebied, archeologische vondsten en erfgoed-relicten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BruGIS, 2020).....	23
Figuur 27: Kaart met situering van het projectgebied en IOE-relicten op GRB-basiskaart (IOE, 2020)	26
Figuur 28: Detail uit de Villaretkaat met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2020)	29
Figuur 29: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2020)	29
Figuur 30: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2020)	30
Figuur 31: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2020)	31
Figuur 32: Situering van het projectgebied op de Poppkaart (Geopunt, 2020)	31
Figuur 33: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2020).....	32
Figuur 34: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2020).....	33
Figuur 35: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2020).....	33
Figuur 36: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2020).....	34
Figuur 37: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981 & 1989 (Cartesius, 2020)	34
Figuur 38: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1979-1990 (Geopunt, 2020).....	35
Figuur 39: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2000-2003 (Geopunt, 2020).....	35
Figuur 40: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2005-2007 (Geopunt, 2020).....	36
Figuur 41: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2008-2011 (Geopunt, 2020).....	36
Figuur 42: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2013 (Geopunt, 2020)	37
Figuur 43: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2014 (Geopunt, 2020)	37

Figuur 44: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2015 (Geopunt, 2020)	38
Figuur 45: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2016 (Geopunt, 2020)	38
Figuur 46: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2017 (Geopunt, 2020)	39
Figuur 47: Syntheseplan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2020)	43

7 PLANNENLIJST

GRRO/20/08/04/1 - Digitale aanmaak	6
GRRO/20/08/04/2 - Digitale aanmaak	6
GRRO/20/08/04/3 - Digitale aanmaak	8
GRRO/20/08/04/4 - Digitale aanmaak	9
GRRO/20/08/04/5 - Digitale aanmaak	13
GRRO/20/08/04/6 - Digitale aanmaak	15
GRRO/20/08/04/7 - Digitale aanmaak	15
GRRO/20/08/04/8 - Digitale aanmaak	16
GRRO/20/08/04/9 - Digitale aanmaak	17
GRRO/20/08/04/10 - Digitale aanmaak	18
GRRO/20/08/04/11 - Digitale aanmaak	19
GRRO/20/08/04/12 - Digitale aanmaak	20
GRRO/20/08/04/13 - Digitale aanmaak	20
GRRO/20/08/04/14 - Digitale aanmaak	21
GRRO/20/08/04/15 - Digitale aanmaak	22
GRRO/20/08/04/16 - Digitale aanmaak	23
GRRO/20/08/04/17 - Digitale aanmaak	26
GRRO/20/08/04/18 - Digitale aanmaak	29
GRRO/20/08/04/19 - Digitale aanmaak	29
GRRO/20/08/04/20 - Digitale aanmaak	30
GRRO/20/08/04/21 - Digitale aanmaak	31
GRRO/20/08/04/22 - Digitale aanmaak	31
GRRO/20/08/04/23 - Digitale aanmaak	32
GRRO/20/08/04/24 - Digitale aanmaak	33
GRRO/20/08/04/25 - Digitale aanmaak	33
GRRO/20/08/04/26 - Digitale aanmaak	34
GRRO/20/08/04/27 - Digitale aanmaak	34
GRRO/20/08/04/28 - Digitale aanmaak	35
GRRO/20/08/04/29 - Digitale aanmaak	35
GRRO/20/08/04/30 - Digitale aanmaak	36
GRRO/20/08/04/31 - Digitale aanmaak	36
GRRO/20/08/04/32 - Digitale aanmaak	37
GRRO/20/08/04/33 - Digitale aanmaak	37
GRRO/20/08/04/34 - Digitale aanmaak	38
GRRO/20/08/04/35 - Digitale aanmaak	38
GRRO/20/08/04/36 - Digitale aanmaak	39
GRRO/20/08/04/37 - Digitale aanmaak	43